JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1861. Zaturdag, 28 September. N°. 78.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Passaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORP; te *Madioen* bij C. A. VAN DER VOORT; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Muntok* bij H. ORTH; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... *f* 12,50.
" " *Java* .... " 15,—.
" " *Buitenbezittingen* .... " 17,50.
" " *Nederland* .... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 " " "
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

De Mail sluit op Maandag den 30sten dezer.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

NICOLAS GUILLAUME ADRIEN VAN ABKOUDE

met

JOSIENA WAAIJFOORT.

Sommerset, den 23 September 1861.
Eenige kennisgave. (3383)

Getrouwd:

Jhr. W. H. F. H. VAN RADERS

en

J. M. PRINS.

BUITENZORG, 25 September 1861. (3352)

Bevallen van een' ZOON, vrouwe *G. A. Suermondt* geb. *Geselschap*.
BATAVIA, den 27 *September* 1861.
Eenige kennisgeving. (3374)

Heden overleed op het gezondheids etablissement te **Gadok**, mijne geliefde echtgenoot *Louisa, Johanna Jenker*, in den ouderdom van 21 jaren, na eene korte gelukkige echtvereeniging van vijf maanden.
GADOK 21 *September* 1861.
Eenige kennisgeving.
(3318) Dr. F. HOOGENSTRAATEN.

Vendutie

op *Maandag*, 30 *September* 1861,
voor het commissiehuis van
JOHN PRYCE & CO.,
à 4 pCt. Vendusalaris,
van
100 picols KOFFIJ,
diverse beschadigde LIJNWADEN,
12 Balen à 250 Jutte Koffijzakken,
Eene partij afgekeurde **Koffijzakken,**
356/1 en 19/2 LEGGERS,
WAGENVEEREN MET ASSEN,
PROPATRIA PAPIER, enz., enz. (3336)

OP HUNNE VENDUTIE

van Maandag den 30sten September 1861,
zullen de ondergeteekenden nog verkoopen:
200 vaatjes Boter,
150 " Haring,
772 Koehuiden, liggende in Entrepôt.
EENE PARTIJ
Groenten en Vruchten,
uit de spijsvoorraad van ALBERDINK THIJM en NIEUWENHUIJS, geassorteerd in koopen, geschikt voor huisselijk gebruik.
(3377) JOHN PRYCE & Co.

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 30 September 1861,
zullen nog verkocht worden:
Eene partij
JAPANSCHE PAYONGS.
En ten 11 ure precies:
356 Kisten
JAPANSCHE BOOMWAS.
(3358) JOHN PRYCE & Co.

HOUT-VENDUTIE
OP MAANDAG, 30 SEPTEMBER,
op het Heemradenplein,
door
CASSALETTE & CO.,
van
DUIGEN
en
LANGE BALKEN.
(3360)

VENDUTIE

Dingsdag, 1 October 1861,
WEGENS VERTREK,
ten huize van den Heer **G. L. BROCX,**
op den weg naar *MENTING*,
DOOR
Cassalette & Co.,
van eenen UITERST NETTEN en zoo goed als
NIEUWEN INBOEDEL,
bestaande grootendeels van in EUROPA vervaardigde ***MEUBELS,*** een voor dit klimaat expres-selijk vervaardigde
PIANO van CUIJPERS en een **MELODIUM** van ALEXANDRE te *Parijs*,
Spiegels, Schilderijen, Glas-, Kristal-, Porcelein- en Aardewerk, Zilver- en Pleetwerk, weinige gebruikte ENGELSCHE LAMPEN, enz., enz.
RIJTUIGEN,
als:
COUPÉ, PALANQUIN, VIS-à-VIS, TENTWAGEN, MYLORD en REISWAGEN,
GOEDE ENGELSCHE TUIGEN,
verder:
3 SPANNEN gezonde en goede overwalsche PAARDEN, BLOEMEN in POTTEN, diverse DISPENS- en KEUKENGEREEDSCHAPPEN, en alles wat verder tot eene geregelde huishouding behoort.
Alles Zondag, 29 September voor een ieder te bezigtigen.
Geene goederen kunnen worden bijgebragt. (3347)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 1sten October, voor het woonhuis van den Heer
BROCX,
zal nog worden verkocht:
Een PREANGER PAARD oud 4 Jaar en 4 voet 6 duim hoog.
(3295) CASSALETTE & Co.

Hout-Vendutie

op *Woensdag, den 2den October* 1861,
op het Heemradenplein,
van GROOTE en KLEINE
DJATIEHOUTEN BALKEN.
(3334) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 4 October 1861,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & CO.,
van
puike Boter, princessen Bier, Water Leggers, Americaansche Zeep in kistjes van 16 ponden, Lijnwaden, Americaansch en Engelsch Zeildoek, Ronde Tapijten, Alkativen.
Voor rekening van belanghebbenden:
100 PICOLS PLAT LOOD. (3323)

WEGENS VERTREK:

VENDUTIE

op Woensdag den 2den October,
ten huize van den WelEdG. Heer
H. G. BOUMEESTER,
Kapitien der Artillerie op PASSAR SENEN,
door
ZEEHANDELAAR & CO.,
van een keurig en zoo goed als
NIEUWEN INBOEDEL,
bestaande uit:
TAFELS, STOELEN CANAPÉS, KLEEDER- en BOEKENKASTEN, CONSOLES LEDIKANTEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, HANG- en TAFELLAMPEN, ROTTINGMATTEN, KEUKENGEREEDSCHAP.
Voorts:
een MAHONYHOUTEN, TOILET met MARMEREN BLAD en dito dito WASCHTAFEL, een zoo goed als nieuwe MYLORD, een BENDIE, WAGEN- en BENDIEPAARDEN, enz., enz.
(3343)

OP DE VENDUTIE

van 2 October,
zal nog verkocht worden:
een mooi bruin Rijpaard,
4 voet 4 duim,
EEN WELLUIDEND SERAPHINE ORGEL.
(3346) ZEEHANDELAAR & Co.

De ondergeteekenden zullen

OP HUNNE VENDUTIE

van Vrijdag den 4 October aanstaande,

voor rekening des Boedels van wijlen

Njonja TANAIM,

ten ELF ure verkoopen:

Een GRASLAND, gelegen Tanjong Kramat, Blok O, deel 7, No. 737, verponding No. 5347.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, met pannen gedekt, Spinhuisgracht, Blok A, deel 14, verponding No. 4866.

Een ERF, bebouwd met een huis van steen en Bamboe, Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 370, verponding No. 4963.

Een ERF, bebouwd met een huis van steen en Bamboe, Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 369, verponding No. 4964.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis Petak-Baroe, Chinesche Kamp, Blok O, deel 2/I, No. 129, verponding No. 4970.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, Bacharagts gracht, Blok O, deel 7/II No. 20, verponding No. 4972.

Een ERF, bebouwd met een gedeelte van een steenen huis, Bacharagts gracht, Blok O, deel 7/II, No. 21 verponding 4973.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis Bacharagts gracht, Blok O, deel 7/II No. 22 verponding 4974.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, Kampong Laksa, Blok O, deel 7/II No. 141, verponding No. 4999.

Een ERF, bebouwd met een huis van steen en Bamboe, Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 366, verponding No. 5002.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 211, verponding No. 5004.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, Kampong Laksa, Blok O, deel 7/II No. 140, verponding No. 5022.

Een ERF, bebouwd met een huis van steen en Bamboe, Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 372, verponding No. 6242.

ABEELEN, DENNISON & Co.

(3379)

De ondergeteekenden zullen op hunne

VENDUTIE

van Vrijdag den 4 October,

ten 10 ure,

ot sluiting van rekening zonder reserve verkoopen:

3 KISTEN EXTRA FRAAI

PLEETWERK,

zijnde Zwaar Verzilverd Wit Metaal,

bestaande uit:

Thee- en Koffij Serviezen, Likeur, Zuur-, Olij- en Azijn Stellen, Fruitmandjes, Wijnpitchers, Suikerpotten, Melkkannen, Lepels en Vorken, en zulks in kleine kavelingen, geschikt voor huislijk gebruik.

Voorts:

30 paren Ovalen en Vierkanten Spiegels in Vergulde en Mahonijhouten Lijsten, Presenteerbladen, Kristallen Borden enz., alles aangebragt per *John Land.*

Van af heden te bezigtigen.

(3344) ABEELEN, DENNISON en Co.

Vendutie

Op Vrijdag den 4den October,

op Goenoeng-Saharie, achter de Societeit Concordia,

voor het huis van den heer

RAUWENHOFF,

door

J. SPEET,

van diverse MEUBELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, SOPHAS KASTEN, en al wat verder tot eenen netten inboedel behoort, als mede: EEN BENDIJ met PAARD en TUIG. (3371)

Op Zaturdag den 26 October 1861, zal in het lokaal van het VENDU-DEPARTEMENT alhier wegens hijpothecaire schuldvordering aan den meest biedende worden verkocht:

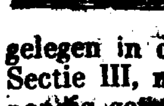

EEN HUIS EN ERF,

gelegen in de Residentie Batavia: Blok M, Derde Deel, Sectie III, no. 7, BUURT of WIJK Rijswijk, bij de verponding gemerkt onder no. 6552 toebehoorende aan den heer *J. D. Berne.*

(3361) REYNST & VINJU. qq.

Wegens Liquidatie eener in Europa gevestigde firma, zullen de Ondergeteekenden, Vrijdag 11 October a. s.,

voor hunne Pakhuizen,

op VENDUTIE de ondervolgende

MEUBELEN

à tout prix realiseren:

1 Ameublement. Mahonijhout bekleed met rood maroquin leder, bestaande uit 2 Canapés, 2 Voltaires en 12 Fauteuils.

1 Idem, Palisanderhout, bekleed met groen zijden damast, bestaande uit 2 Canapés, 4 Voltaires en 12 Fauteuils.

1 Idem, Mahonijhout, bekleed met bruin leder, bestaande uit 2 Canapés, 2 Voltaires en 12 Fauteuils.

1 Idem, Mahonijhout, bekleed met groen leder; compositie als voren.

1 Idem, Mahonijhout, bekleed met groen Velours d'Utrecht, als voren.

1 Idem, Mahonijhout, bekleed met rood Velours d'Utrecht, als voren.

1 Idem, Palisanderhout met rotting bewerkt, bestaande uit 2 Banken (Cleopatra-vormen 24 Stoelen.

1 Idem, van gebogen hout met rottingen zitting voor voorgaanderijen, bestaande uit 2 Banken en 12 fauteuils.

2 Dames Schrijftafels of Bonheurs du jour van massief Mahonijhout.

6 Kantoorstoelen, Mahonijhout met rottingen zitting.

6 do. do. » lederen zittingen,

7 Etenstafels, do. groot en klein van verschillende vorm,

3 Buffetten, do. met Spiegels en marmeren bladen.

4 Waschtafels, do. met marmeren bladen.

2 Idem, do. » do. en Spiegels.

7 Pianostoelen do.

2 Chiffonières do.

4 Boekenkasten, van Mahonijhout.

2 Idem grootmodel do.

12 Bidets do.

12 Beddetafels do. met marmeren bladen

2 Nachtstoelen, do.

1 Bureau Ministre do.

2 Werktafels do.

2 Spiegelkasten do.

4 Speeltafels do.

2 Secrétaires, do.

4 ronde Tafels met witte marmeren bladen.

2 ovale id. » id.

6 Consoles » id.

2 Etagèrekasten met Spiegels.

10 Muur-Etagères.

2 ijzeren Tuintafeltjes.

8 Ronde Kuapen met marmeren bladen.

4 Leesstoelen en Voltaires.

2 Pr. Spiegels van 10 voet hoogte op 6 vt. breedte.

2 » Id. » 8 » » » 5 » »

4 » Id. » 7 » » » 5 » »

36 groote Schilderijen,

8 Pendules, in verschillende groote.

16 Pr. Moderateurlampen.

Porceleinen Serviezen, Waschstellen, Vazen, Tête-à-Tête, enz., enz.

Alles 2 dagen te voren voor een ieder te bezigtigen.

(3327) CASSALETTE en Co.

De geannonceerde Verkoop

VAN DE

Landerijen en Suikerfabrieken

TJIKARANG

en

KEDOENG GEDEE,

is UITGESTELD tot

Dingsdag, 29 October a. s.,

's voormiddags 10 uren.

N. D. LAMMERS VAN TOORENBURG.

(3367) Fung. Notaris.

Op een nader te bepalen dag zullen de ondergeteekenden verkoopen:

7 Aandeelen

in de

Nederlandsch-Indische Escompto Maatschappij.

(3333) JOHN PRYCE en Co.

JAPANSCH LAKWERK.

Op een nader te bepalen dag in de eerste h...

October a. s.,

zullen de Ondergeteekenden publiek verkoop...

een factuur

Japansche Goederen,

bestaande uit:

SCHRIJFCASSETTES, RONDE TAFELS, KNAA... NAAIDOOZEN, HOMBERDOOZEN, PAPIERDOOZ... THEEKISTJES, SAMBALBAKKEN, LEPELDOOS... CABINETTEN, WAAIJERS, HANDSCHOENDOOZ... SIGAREN KOKERS, SNUIFDOOZEN en PORCELEINEN VAZEN.

(3378) JOHN PRYCE &...

Op een nader te bepalen dag, zu... de Ondergeteekenden publiek...

verkoopen:

Een Aandeel in het

Bataviaasch Praauwenve...

(3381) JOHN PRYCE C...

W. J. OLLAND

Horologiemaker, Batavia.

Reparatie van UUR- en SPEELWERK...

Assortiment van

Gouden- en Zilveren Horologi...

Pendules en Regulateurs

(3143)

WERKTUIGFABRIEK,

IJzer- en Koper-Gieter...

KETELMAKERIJ, HOUTZAAGMOLEN

EN

Depôt van Hout.

van

(3141) J. B. DROSSAER...

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot 12 uur. (3348)

Steenkolen.

De Ondergeteekende sedert twee jaren een Cont... gesloten hebbende tot levering van Steenkolen, ... Pangerang *Abdulkadir*, Leenheer van *Koes... Batoe Litjing* en *Poeloe Laut, Oostkust van Borne...* thans gereed om op aanvrage aan Heeren Reeders ... Stoomschepen en Suikerfabriekanten de benoodi... Steenkolen te kunnen leveren.

Van deze soort kolen mogt hij reeds aan het G... vernement van Ned. Indien *1500*, en aan versc... dene Particulieren p. m. *3000* ton leveren. Ve... verwijst hij omtrent de deugdzaamheid dier kolen n... de Rapporten van den Hoofd Ingenieur van het M... wezen in Nederlandsch-Indie, opgenomen in het ... tuurkundig Tijdschrift Deel XIV, en naar andere ... zijne Kantore ter lezing liggende.

De prijzen waarvoor de kolen door hem op on... staande plaatsen van boord geleverd kunnen wor... zijn:

Te Makassar	ƒ 22.—	per t...
» Menado	» 32.—	»
» Ambon	» 33.—	»
» Banjermassing		
» Bezoekie		
» Probolingo	» 23.—	»
» Passaroean		
» Soerabaija, en verdere plaatsen op de Noordkust van Java.		
» Muntok	» 26.—	»
» Riouw	» 27.—	»

D. N. BUIJS.

BATAVIA, 24 *September* 1861. (3306)

Verkoophuis.

Ten allen tijde te bekomen:

KOOIGOED

voor Repatrieerende Personen.

(3363) W.S. VAN HOGEZAND Sr.

Met toestemming van den Resident.

RISLEY'S AMPHITHÉATRE.

Onder dankbetuiging voor de ondersteuning van het Geëerd Publiek hem bij zijne Eerste Voorstelling ten deel gevallen, heeft Prof. RISLEY de eer te berigten, dat hij de dagen voor zijne VOORSTELLINGEN heeft vastgesteld

Dingsdag 1 en Zaturdag 5 October,

hopende alsdan wederom dezelfde goedkeuring en medewerking te mogen ondervinden.

Prijs der Entrée als vroeger.

Men wordt beleefd verzocht niet te rooken.

(3379)

Verkoophuis.

Ontvangen:

een prachtig factuurtje

GOUDWERKEN,

als:

Heeren en Dames

Hals- en Vestkettingen

in alle genres.

BROCHES, OORRINGEN, ARMBANDEN

en

Gouden en Zilveren Horologien,

tot zeer billijke prijzen.

(3364) W. S. VAN HOGEZAND Sr.

Verkoophuis.

Op nieuw ontvangen:

PHOTOGRAPHIE ALBUMS,

MEERSCHUIMEN SIGARENPIJPJES met Barnsteen,

BETERSCH BIERGLAZEN met DEKSELS,

ENGELSCHE PENNEMESSEN en SCHAREN,

PRESENTKOPPEN

met diverse namen en diversen à *f* 2 p. stuk.

GEILLUSTREERDE NOTITIE BOEKJES,

PORTE MONNAIES, GELDBEURZEN,

SIGARENKOKERS, PORTEFEUILLES.

MATGLAZEN ONDERSCHOTELS voor LAMPEN,

STALEN PENNEN à *f* 1,— per Gros,

ENVELOPPES in diverse grootte.

DAMES WERKDOOZEN.

Engelsche Sporen.

Hangstolpen.

KURKENTREKKERS.

BENDIE LANTAARNS.

LAMPENGLAZEN en KOUSJES.

ALBASTEN NACHTLAMPJES.

SERVET- en TAFELLAKENGOED.

BARÈGE en JACONETS in alle patronen.

Dames- en Amazonen Hoedjes.

Alsmede:

Parfumerien van de Société Hygienique en Piver,

als:

Pomade, Haarolie, Zeep, Tandpoeder, Cosmétique in alle kleuren.

(3365) W. S. VAN HOGEZAND Sr.

HET FACTUUR

MANILLA SIGAREN,

Cortado No. 2.

per Honingbij, tot dus verre nog niet aan de markt geweest, zijn alsnu te bekomen en detail à *f* 36,— *à contant.*

(3324) ABEELEN, DENNISON & Co.

VERSCHE GROENTENZADEN,

bij

(3380). VAN WALCHREN EN VAN DORP.

HOTEL BELLEVUE

TE

BUITENZORG.

De Heer A. COMBES,

heeft de eer het geachte publiek ert kennis te brengen, dat hij aan zijn ***HOTEL*** verschillende verbeteringen heeft aangebragt en dat men altijd eene goede ***Tafel***, benevens volmaakte bediening zal vinden.

Particuliere Posterij.

De Postdienst tusschen BATAVIA en BUITENZORG, is gereorganiseerd en tegen het begin van aanstaande Maand ***September***, zal het onderstaande Tarief gevolgd worden.

1 Rijtuig van 6 plaatsen met 6 Paarden: *f* 50.— in plaats van *f* 60.—.

1 Rijtuig van 4 plaatsen met 4 Paarden: *f* 35.— in plaats van *f* 40.—.

1 Stel van 4 Paarden zonder Rijtuig: *f* 25.— in plaats van *f* 30.—.

Heeren Ambtenaren, kunnende beschikken over ***Gouvernementspaarden***, vinden altijd Rijtuigen ter hunner dispositie.

Adres *Weltevreden*, naast het *Postkantoor.* (3296)

VAN RIET & TER GOUW,

ontvingen per het Fransche schip Villore:

een groote Factuur

FRANSCHE ZUREN,

van het algemeen bekende en gezochte merk ***Louit Frères & Co*** te BORDEAUX, in kleine en groote flacons, zoomede:

MOUTARDE DIAPHANE.

Moutarde Achards Indiens.

& Olives farcies et au sel.

Tot zeer billijke prijzen. (3349)

Pas Ontvangen:

750 flesschen à 1 ons

Echte Sulfate de Quinine,

van THIBAUMERY & DUBASC te *Parijs*,

à contant f 8,—.

bij

(3350) CASSALETTE & Co.

HET

MAGAZIJN VAN PIANO'S

van

DUBRAY & Co.,

Noordwijk.

is ruim voorzien van eene groote verscheidenheid uitmuntende Piano's in verschillend model uit de Parijsche fabrieken, expresselijk voor het Indisch klimaat vervaardigd.

Hiervan geven zij een ernstig gemeenden waarborg, en tevens de verzekering, dat zij, indien er, niettegenstaande van gemis aan soliditeit, het een of ander gebrek aan deze Piano's mogt ontstaan, bereid zijn, die tegen andere te verwisselen.

Piano's in Ruil en te Huur.

Stemmen van Piano's. Abonnements-prijs *f* 25.— per kwartaal. Reparatie van allerlei soorten van instrumenten.

Muziek, Instrumenten, Snaren,

en eindelijk:

ONDERSCHEIDENE ORGELS.

(3139)

Apotheek.

Een geëxamineerd ***Apotheker***, van middelbaren leeftijd, meer dan voldoende bewijzen van bekwaamheid etc., kunnende produceren, zou zich gaarne in ***O.*** of ***W. Indië*** als ***Provisor*** of ***eerste bediende*** of bij eene Industrieële Inrigting geplaatst zien. Adres franco onder Letter **E** bij den Boekhandelaar H. NIJGH, *Rotterdam.*

(3351)

De Ondergeteekenden maken aan het geëerde publiek bekend, dat zij alhier met

Een uitgezocht factuur

GIPS en BRONZEN VOORWERPEN

aangekomen zijn, terwijl zij zich tevens voor het Repareren en Bronzeeren van dergelijke voorwerpen aanbevelen.

(3337) HELE, GONELLA & Cie.

Dissolutie.

Blijkens acte, heden voor mij onder no. 84 gepasseerd, is **ONTBONDEN**, de associatie tusschen *Lim bin Kian, Lim Tjap Sì-it, Poa Hi Soey* en *Lim King An.*

BODDE,

Notaris.

BATAVIA, 21 September 1861. (3315)

Mr. Phillips, Mechanicus-Dentist, heeft de eer zijne patienten te berigten, dat hij voornemens is Batavia met het einde dezer maand te verlaten, om zich naar Samarang en Soerabaija te begeven.

BATAVIA, 3 *September* 1861. (3297)

Een jongmensch uit den beschaafden stand, vroeger zeevarende, zoekt eene plaatsing bij de tabaks cultuur of eenige andere.

Adres A. B. C. Java-Bode. (3314)

Een sedert 24 jaren ***ervaren praktisch Werktuigkundige,*** grondig bekend met de Suikerfabricatie en ***alles*** wat tot het opzigt eener fabriek behoort, zijnde hij 12 jaren bij de fabrieken KEMANGLEN en DOEKOEWRINGIN in de residentie Tagal werkzaam geweest, biedt zich aan, de leiding of het beheer van de een of de andere onderneming op zich te nemen.

Reflecterende, adres onder Letter ***L. A.*** bij den Heer A. J. VAN DER VOORT, ***Tagal.*** (3372)

Verloren,

op ZONDAG den 22sten dezer, gaande van *Rijswijk* langs het *Koningsplein*, ***een Gouden Horologie, dito Ketting en toebehooren.***

De eerlijke vinder kan op eene goede belooning staat maken.

BATAVIA, 25 September 1861.

J. H. HORST,

(3305) ten huize van de Wed. HORST, *Rijswijk*

Te Koop:

Twee geheel nieuwe en nimmer gebruikte

PRAAUWEN

in volmaakte zeilorde, ladende ieder plus minus **1000** Picols.

Te bezigtigen en te bevragen te *Soerabaija* aan de Werf bij den Heer W. CORES DE VRIES en te *Batavia* bij den Heer P. TIEDEMAN, Jr., q.q.

BATAVIA, 24 September 1861. (3317)

TE KOOP het Schimmel RIJDPAARD Florine, vijf jaren oud, hoog 4 voet 7 dm., goed afgerigt.

Adres Bureau JAVA-BODE. (3376)

Te koop gevraagd:

Eenige ***Japansche*** of ***Ma illa***

HONDJES,

liefst in paren.

Adres:

(3322) CASSALETTE en Co

Te koop

EEN BENDIE,

Amerikaansch model,

met **Bima Paard** en toebehooren, à *f* **325.—**

Adres

(3382) H. M. VAN DORP.

TE KOOP Twee HUIZEN, in de *Secretarie-laan.*

Adres

(3316) H. M. VAN DORP.

TE HUUR Twee HUIZEN. gelegen in de ***Secretarie-laan*** en te ***Mr. Cornelis.***

Adres:

(3323) G. H. B. L. RUDOLPH.

BATAVIAASCH TOONEEL.

VERGADERING

van H.H. aandeelhouders op Donderdag den 26 dezer, des morgens ten 9 ure, in het locaal van den SCHOUWBURG. Behandeling van een voorstel betreffende het te ontbieden

TOONEEL GEZELSCHAP.

De Secretaris

H. ROCHUSSEN.

BATAVIA, 25 September 1861 (3328

Namens de **Directie** van het **Bataviaasch Tooneel** wordt bekend gemaakt, dat de TREKKING der in de *Javasche Couranten* van den 4 en 7 Augustus j.l. aangekondigde **LOTERIJ**, zal plaats hebben in de laatste dagen der maand November e.k.

Loten zijn inmiddels nog verkrijgbaar:

te *Batavia*

bij de Heeren F. H. TIEDEMAN, Mr. H. ROCHUSSEN, T. J. P. STORM VAN 'S GRAVESANDE, Mr. R. V. HEIJLIGER en Mr. A. M. MEERTENS.

Te *Cheribon*

bij den Heer S. A. SAPORTAS.

Te *Samarang*

bij den Heer C. VON BORNEMANN, en

bij de Heeren SCHIMMELPENNINCK & Co., te *Soerabaija*

De Secretaris,

(3350) H. ROCHUSSEN.

Tweede Nederlandsch-Indische

Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij.

Heeren Aandeelhouders worden verwittigd, dat de **Bewijzen van Aandeel** van af 10 October e. k. ten kantore der Maatschappij ter hunner beschikking liggen, tegen intrekking der afgegevene voorloopige quitantiën.

Namens het Bestuur der Maatschappij voornd.

P. TIEDEMAN, Jr.

Directeur.

Batavia, 28 September 1861. (3366)

NEDERLANDSCH INDISCHE

Escompto-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat tot nadere kennisgave **GELDEN IN DEPOSITO** zullen worden aangenomen op de volgende Rente Basis:

bij 14 dagen opzegging tot	$4\frac{1}{2}$	pCt.	*'s jaars.*
Op 3 maanden vast	5	"	"
" 6 " "	$5\frac{1}{2}$	"	"
" 12 " "	6	"	"

Namens het Algemeen Bestuur,

TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

(3298) *Directeuren.*

Nederlandsch-Indische

ZEE- & BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Genoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekering tegen schade door

BRAND

te veroorzaken, hetzij op **Suiker-**, **Koffij-**, **Thee-** of andere **Etablissementen** en **Inventaris**, als op **Woonhuizen**, alsmede **Inboedel** en **Meubilair**, waarvan de premie bedraagt tusschen 25 en 75 cents 's jaars voor iedere verzekerde *f* 100,—, afhankelijk van den stand van het perceel en zijne belendingen.

Namens het Bestuur:

P. TIEDEMAN, Jun., *Direkteur.*

F. H. TIEDEMAN, *wd.* "

Agenten op Java:

FRASER, EATON & Co., te *Soerabaija.*

B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*,

SAPORTAS & Co., *Cheribon.* (3140)

Machinerien.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer te berigten aan Heeren SUIKER-FABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden, dat door hen verwacht wordt per

***Engelsch Schip* ROSELLA**,

EEN PATENT

STOOM-SUIKERMOLEN,

met cijlinders van 24×48 Engelsche duimen,

waarvan specificatie en teekening bij de Ondergeteekenden ter inzage liggen, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.**, hun Etablissement eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurend alom vermeerderende aanvragen van hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden gereed zijn alle orders aan te nemen op

STOOM- en WATER-SUIKERRIETMOLENS, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz., en op aanvrage specificatiën en prijs opgaven kunnen verschaffen.

(3235) MACLAINE, WATSON & Co.

MACHINERIEN.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL

en

Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co.,

Amsterdam.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabrikanten, hebben thans ten verkoop ontvangen:

Eenige stellen Centrifuges

met **drijfwerk** compleet.

EENE HORIZONTALE

STOOMMACHINE

van 6 paarden kr. en Stoomketel van 10 p. kr., hooge drukking met overbrengende beweging, liggende *alhier.*

Een Suikermolen,

met cylinders van $24^{5}/_{8}$ 51 Eng. duimen met Waterwerk en **Stoommachine** van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende te **Soerabaija**).

DRIE COMPLEETE

DISTILLEER-TOESTELLEN

ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Cylinder-Papmolens, Pedattie-Assen en Bussen, enz.

Zij ontvingen nog per ***Estafette***, liggende bij de Heeren **Van den Broek en Veeckens**, te *Samarang:*

EEN SUIKERMOLEN

met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven,

Zij verwachten per ***Henriette Geertruida***, om in Augustus van dit jaar uit *Amsterdam* te worden afgescheept, de volgende

Machineriën:

Eene compleete VACUUM-INSTALLATIE met eene pan van $7^{1}/_{2}$ Eng. voeten diameter.

EEN SUIKERMOLEN

met cylinders van $24^{5}/_{8}$ × 51 Eng. duimen, met 2 ste kamraderen en waarloozen topcylinder.

EEN SUIKERMOLEN

van $24^{7}/_{8}$ × 51 Eng. duimen met 1 stel kamraderen en waarloozen topcilinder.

EEN SUIKERMOLEN,

met cylinders van $24^{5}/_{8}$ × 51 duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien.

TWEE SUIKERMOLENS

met cylinders van $19^{3}/_{8}$ × $35^{1}/_{2}$ Eng. duimen, waarvan een **met waterwerk**,

Eenige enkele CENTRIFUGE-TOESTELLEN in stellen van 2, 4 en 6 met drijfwerk compleet.

Twaalf stuks Crush- of Breekmolens,

om met de hand of met stoom gedreven te worden.

Eenige stellen SUIKERPANNEN

voor Batterijen, etc., etc.

Zij verwachten mede om ***uiterlijk einde October*** van dit jaar te worden afgescheept, om voor de ***volgende oogst*** te kunnen gebruiken:

EENE COMPLEETE VACUUM-INSTALLATIE, met twee pannen van $7^{1}/_{2}$ Eng. voeten diameter, horizontale Stoommachine, 2 ijzeren Heaters, 3 Stoomketels van 35 p. k. hooge drukking, 3 geslagen ijzeren Ontvangers en pijpen tot verbinding.

Terwijl te ***Amsterdam*** in aanmaak is, om spoedig afgescheept te worden,

Eene compleete Vacuum-Installatie,

met **twee** pannen van $7^{1}/_{2}$ Eng. voeten diameter, horizontale Stoommachine, 2 ijzeren Heaters, 3 Stoomketels, elk van 35 p. k., hooge drukking, 3 geslagen ijzeren **ontvangers** en pijpen tot verbinding.

EEN STOOMWERKTUIG,

van 4 p. k. hooge drukking en zonder Stoomketel.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij

(3234) DÜMMLER en Co. en

bij den Heer E. J. EVERTS, te **Solo.**

NORTHERN

ASSURANCE COMPANY,

gevestigd te LONDON sedert 1836.

Brand- en Levensverzekering.

KAPITAAL GROOT **1,295,760** PONDEN STERLING.

De Ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, gaan steeds voort met het sluiten van Polissen van Assurantie op de meest billijke en voordeelige voorwaarden op WOONHUIZEN, met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.

(3138) MORGAN, MELBOURN & Co.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDON sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.**, zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Etablissementen**, tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1% 's jaars

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . $1^{1}/_{4}$%

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machinerien, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. $1^{1}/_{2}$%

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . $1^{3}/_{4}$%

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . $4^{1}/_{2}$%

Op Schepen, liggende op Reeden. . . . 1%

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*

C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*

(3137) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

Machinerien.

De Ondergeteekenden, ***Agenten op Java***, van de Heeren

FAWCETT, PRESTON & Co.

Ingenieurs te Liverpool,

zijn bereid bestellingen aan te nemen op

SUIKER-

en

Rijstpelmolens,

CENTRIFUGES,

Stoommachines, zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-Toestellen, Zaagmachines, Arak-distilleer Toestellen, IJzeren Praauwen,**

SUIKER PANNEN,

in alle dimensiën,

en alle andere soorten van

Machinerien.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij

(3236) MORGAN, MELBOURN & Co.

KOLONIALE

ZEE- & BRAND ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Wordt ter kennis gebragt van Heeren Deelnemers in gezegde geprojecteerde Assurantie Maatschappij onder Directie van de ondergeteekenden, dat eene

Algemeene Vergadering

zal worden gehouden op

VRIJDAG den 25 October aanstaande des namiddags ten 1 ure,

in het ***Lokaal der Handelsvereeniging*** alhier, en worden Deelnemers uitgenoodigd die bij te wonen dan wel zich daarop te doen vertegenwoordigen.

Mr. R. V. HEIJLIGER.

(3309) Mr. TH. SCHUURMAN, Jon. Zn.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag, 28 September 1861, No. 78.

Volkomene Genezing

van Likdorens, Eelt, in de teenen groeijende nagels en alle andere gebreken aan den voet, volgens een bijzondere en nieuwe methode zonder de minste pijn te veroorzaken.

Ter voldoening aan de aanzoeken van verschillende voorname familiën aan

Mr. LEVI,

dens zijn verblijf te CALCUTTA gerigt, om ook deze te bezoeken, heeft hij de eer zijn aankomst te Batavia te berigten, maar, met het oog op de vele verbindtenissen elders, moet hij er bijvoegen, dat dit verblijf slechts zeer kort zal zijn. Weshalve zij, die wegen zijn hem te raadplegen verzocht worden dit oodig te doen.

Mr. Levi, No. 5, Conduit Street, Regent Street, London en No. 30 bis Rue de Rivoli, Paris, Chiropedist van Z. K. M. Napoleon III, Keizer der Franschen, en van de Koninklijke familie en den adel van Groot-Brittannie, is dagelijks te spreken — uitgezonderd Zondags — des morgens van 9 tot 's namiddags 5 in het Marine-Hotel te Batavia, No. 24.

Copies of Testimonials.

(*From His Imperial Majesty Napoleon III, Emperor of France.*)

Je certifie que M. Levi enlève les cors avec une extrême habilité. Louis Napoleon Bonaparte.

(*From His Grace the present Duke of Cleveland.*)

I certify that Mr. Levi has completely cured my corns. Cleveland.

(*From His Grace the present Duke of Hamilton.*)

I certify to the skill of Mr. Levi.

August 8, 1855. Douglas and Clydesdale.

(*From His Grace the Duke of Leeds.*)

I consider that Mr. Levi is a very clear operator for corns, as he has abstracted several very painful ones for me this morning, without the smallest pain. Leeds.

(*From the Most Noble Marquis of Landsdowne.*)

Mr. Levi extracted a corn from me with perfect facility and success. Landsdowne.

(*From the Most Noble the Marquis of Thomand.*)

I certify that Mr. Levi extracted corns from me four years ago, and that I have not suffered any inconvenience since. Thomand.

(*From the Right Hon. the present Earl of Home.*)

I certify that, after two years' trial, I can declaer that Mr. Levi's treatment is effectual.

London, May 18, 1840. Douglas.

(*From Robert Ferguson, Esq., M. D., Physician in Ordinary to Her Majesty the Queen of Great Britain.*)

Mr. Levi has most skilfully extracted two corns from my feet, without giving me the slightest pain.

Robert Ferguson, M. D.

Queen St., May Fair, London, March 3, 1838.

(*From the Honorable Sir Barnes Peacock, Chief Justice, Vice-President of the Legislative Council, &c., &c.*)

I certify that Mr. Levi has extracted a corn for me without the slightest pain.

Calcutta, 18th March, 1861. B. Peacock.

(*From Colonel H. Marshall, Military Secretary to Government.*)

I certify that Dr. Levi extracted several corns for me without the slightest pain.

Madras, 6th April 1861. H. Marshall, Colonel.

(*From A. Macrae, Esq., M. D.*)

I can testify from personal observation to the skill and success of Mr. Levi in the extraction of corns. He operates without inflicting the slightest pain.

Calcutta, 31st January, 1861. A. Macrae, M. D.

(*From L. Carmichael, Esq.*)

Dr. Levi has afforded me great relief by extracting several corns of long standing from my feet, very skilfully and without causing any pain, and I can strongly recommend him to those who suffer from corns.

L. Carmichael, No. 10, Raneemoody Gully.

Calcutta, 12th February, 1861.

(*From Major Walter Birch.*)

Certified that Mr. Levi has extracted several painful corns from my feet with great skill.

Walter Birch, Major, H. M. 6th. Regt. B. E. T.

Calcutta, 18th December, 1860.

(*From — Pereira, Esq.*)

Dr. Levi has extracted several very painful corns from my feet with great skill and without the slightest pain. — Pereira, 5, Wellesley Place.

Calcutta, 18th December, 1860.

Behalve bovenstaande authentieke getuigschriften, heeft hij nog dozijnende andere in zijn bezit (waaronder van dames uit de hoogste standen), welke men desverkiezende kan inzien, wanneer men hem raadpleegt in het Marine-Hotel alhier, No. 24. (3300)

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om Gerstoppingen weg te nemen, die de zoo talrijke oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchturgen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorst, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij F. H. PRINGIERS,

te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI,

„ Poerwakarta bij A. BEDIER en bij de Hoofddepôt-houders voor den geheelen Indischen Archipel.

(In het groot à Contant rabat.)

(3335) GEBRS. BEIJNON.

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY.

Het gebruik van dit uitmuntend geneesmiddel ingevallen van waterzucht is, naar wij hooren met ongelooflijk goed volg bekroond; daar het onmiddelijk op het bloed werkt, voorkomt het, dat de bloedstorting kan plaats hebben in groote hoeveelheid. Dan de huid of melkvaten kunnen bevatten, en door den loop der afgezonderde vochten, zoowel als de curculatie van het bloed geregeld en gelijkmatig te doen plaats hebben, doet het dadelijk den voortgang van eene ongeregelde vermenging ophouden.

De zalf van Holloway wordt ook met zeer goeden uitslag gebruikt als middel om door uitwaseming en inzuiging het water te ontlasten, hetwelk reeds in het enge weefsel vergaderd is. Inderdaad er schijnen geene kwalen te zijn, die aan de uitwerking dezer beide middelen kunnen weerstand bieden.

Doosjes Pillen à f 1.— f 3.— f 5.—

Potjes zalf à f 1.— f 3.— f 5.—

Te Batavia	bij S. B. van Eleeff & Co.	
» Banjoemaas	» M. S. Cheriman.	
» Soeracarta	» W. Veldman.	
» Djocjocarta	» Buijn & Co.	
» Salatiga	» F. Kruthoffer.	
» Tagal	» Wed. Dört.	
» Cheribon	» W. Galistan.	
» Cheribon	» M. Blok en Co.	(3354)
» Samarang	» H. L. Lijon en Co.	

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman & Co.

Heden is bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia van de pers gekomen:

AGENDA voor 1862.

Prijs f 5.—

Zak-Almanak 1862,

voor huishoudelijk gebruik à f 2.—

18 September 1861. (3299)

Boekhandel van H. M. van Dorp, te Batavia.

Verkrijgbaar:

Kantoor-Almanak 1862.

Opgeplakt f 1,50.

Onopgeplakt f 1.—

Batavia, 25 September 1861. (3340)

School-Handel

G. KOLFF en Co. Batavia.

voor

Privaat en Klassikaal Onderwijs.

SIJDOW'S GROOTE WANDKAARTEN, Planiglobe met de 5 Werelddeelen, keurig op linnen en rollen geplakt per stel van 7 Kaarten . . . . . f 100.—

DE ZOOGDIEREN, Systematisch in kleuren afgebeeld op een Wandkaart met linnen en rollen f 18.—

EICHMAN, VADERLANDSCHE HISTORIEPLATEN, 64 fraaije platen opgeplakt . . . . . f 50.—

BRUGSMA, PLATEN voor AANSCHOUWELIJK Onderwijs, 32 platen opgeplakt . . . . . f 35.—

(3370)

Heden is bij den Ondergeteekende verschenen:

Op de grenzen der Preanger

DOOR

Dr. J. ten Brink.

1 deel, Formaat der bekende Guldens editie.

f 2,50. Franco per post f 3.—

H. M. VAN DORP.

Batavia, September 1861. (3339)

De Tweede druk van

Van Rees,

Velddienst in Oost-Indië,

(3241) is in alle Boekwinkels te bekomen.

G. KOLFF & Co., Batavia.

Just received:

MONEY. How to manage a Colony, 2 vol.	f 15,—
SMILES. Self Help.	» 4,—
Essays and Reviews	» 12,—
TROLLOPE. Castle Richmond, 2 vol.	» 5,—
Id. Barchesters Towers, 2 vol.	» 5,—
DICKENS. Haunted Down.	» 2,50
LEVER. Physiology Common life, 2 vol.	» 5,—
BULWER. Dramatic Works, 2 vol.	» 5,—
TENNYSON'S Poetical Works, 4 vol.	» 10,—
COLLERIDGE Poems.	» 2,50

(3320)

Boekhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

Bij de Ondergeteekende is de Inteekening opengesteld op het werk getiteld:

JAVA,

of hoe eene Kolonie moet bestuurd worden, door

J. W. B. Money,

uit het Engelsch vertaald en van aanteekeningen voorzien, door

H. C. Steyn Parvé.

Prijs f 15.— 2 deelen, fraai gebonden.

(3321) H. M. VAN DORP.

Voor Ouders!!

Bij G. KOLFF en Co., te *Batavia* en hunne *firma* te *Samarang* ontvangen het beroemde werk:

Fröbel's Praktisch Handboek,

om KINDEREN van 2 tot 8 jaar al spelende en gemakkelijk bezig te houden met 80 *ophelderende Platen.*

Prijs franco per post f 10.— (3369)

Nationale

Hollandsche Speelkaarten,

in doozen van 2 spellen.

Te bekomen bij

(3368) W. OGILVIE.

Fraai vergulde Lijsten.

do. bruin en zwart gepolitoerde do.

Lijsten voor Photographien in alle grootte.

Photographische Albums, etc., etc.

(3310) H. M. VAN DORP.

Voor de Vijfde klasse der 245ste

STAATS-LOTERIJ,

waarin prijzen van f 100,000, f 50,000, f 25,000 en f 10,000, zijn nog te bekomen:

Een Heel Lot	f **100.—**
Een Half „	„ **50.—**
Een Vijfde „	„ **20.—**

te Batavia bij

(3342) G. KOLFF & Co.

Fijne Engelsche Waterverwen,

in 29 kleuren,

te bekomen bij den Boekhandelaar

(3311) H. M. VAN DORP.

Houders van Cognossementen over:

NBG 1/10. *10 kisten* **BOEKEN,**

afgeladen door J. L. Gregorij Pierson, aan het adres van: van Straaten, alhier aangebragt per *Willemina en Clara*, kapitein C. Abrahamsz Jr.

en over

409 kistjes STAAL,

afgeladen door van der Beijl en Co., per *Jacoba en Christina*, kapt. F. P. J. Jaski,

gelieven zich bekend te stellen bij

de Agenten,

(3331) HAAGER en SCHUURMAN.

Vertrekkende Personen.

B. Deschaus en familie (3304)

Het Stoomschip

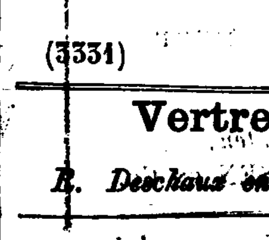

MAKASSAR,

Kapitein J. C. BIERINGS,

vertrekt den 29sten

naar *Samarang* en *Soerabaija.*

Nadere Informatien bij

W. CORES DE VRIES.

Batavia, den 25 September 1861. (3332)

De vertrekdagen der

STOOMBOOT OENARANG,

over de Maand OCTOBER zijn bepaald als volgt:

van Batavia naar Samarang
den 3den en 18den October.

„ Samarang naar Soerabaija
den 6den en 21sten October.

„ Soerabaija naar Samarang
den 10den en 25sten October.

„ Samarang naar Batavia
den 12den en 27sten October.

telkens des morgens ten 8 ure.

Nadere Informatiën bij

de Agenten,
(3384) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861 is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.

naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija*.
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*.

(3356)

Het vertrek van de Stoomboot

PALEMBANG PAKKET,

Kapt. J. F. SCHEEL is bepaald:

den 5den October 1861 naar PALEMBANG.
„ 19den October 1861 naar CHERIBON.
„ 25sten October 1861 naar DE LAMPONGS.
„ 31sten October 1861 naar CHERIBON.

de Agenten,
(3362) BUIJS, JACOBSEN EN Co.

Met het Nederl. Clipperschip

KOSMOPOLIET,

Kapitein **J. BOUTEN,**

welke Bodem in de eerste dagen van October van hier naar *Nederland* zal vertrekken, biedt zich eene schoone gelegenheid voor nog eenige repatrieërende personen of familien aan.

Informatien zijn te bekomen bij

De Agenten,
(3319) B. KOPERSMIT & Co.

Het snelzeilend en welbekend Nederlandsch Fregatschip

NEDERLAND,

gevoerd door kapitein **J. HOEKSTRA,**

voorzien van ruime **hutten, kajuit, salon** en verdere gemakken tot den overvoer van PASSAGIERS zal, na inname van deszelfs lading te *Soerabaija* en *Samarang* tegen het einde van **September** van BATAVIA naar NEDERLAND vertrekken.

Deze Bodem voert een bekwamen Geneesheer en heeft eene melkgevende Koe aan boord.

Repatrierende, die van deze gunstige gelegenheid wenschen gebruik te maken worden verzocht zich te wenden tot den Gezagvoerder, dan wel tot de Ondergeteekenden.

Informatiën zijn tevens te bekomen te *Samarang*, bij de Heeren DORREPAAL & Co. en te *Soerabaija* bij de Heeren SCHIMMELPENNINCK & Co.

De Agenten,
(3357) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland.

Het Nederlandsch fregatschip

Jacob Roggeveen,

Kapitein J. VOS VAN MARKEN,

wordt door ondergeteekenden in 't bijzonder repatrieerden aanbevolen. Hetzelve voert een geëxamineerd Doktor, heeft eene perfecte badkamer en biedt voor 't overige de meest mogelijke logeable inrigtingen aan.

Het vertrek zal omstreeks half November van hier kunnen plaats hebben.

Nadere informatiën bij

de Agenten alhier,
J. CEZARD & Co.

Te *Samarang* bij de Heeren DORREPAAL & Co.
„ *Soerabaija* „ „ „ FRASER, EATON & Co.

(3358)

Passage naar Rotterdam

wordt aangeboden met het Nederl. Barkschip

SUSANNA JOHANNA,

gevoerd door kapitein LAMMERS.

Deze bodem heeft eene fraaije kajuit met doelmatige inrigting, vooral geschikt voor eene familie.

Het vertrek zal in de eerste dagen van October van hier plaats hebben.

Adres bij

de Agenten,
(3359) HAGEDORN, PLUMP & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Ned. Campagne Fregatschip

VRIENDENTROUW,

Kapt. D. GREVELINCK.

Deze bodem heeft bijzonder doelmatige en ruime inrigtingen voor PASSAGIERS en zal omstreeks medio October direct van hier vertrekken.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Hôtel des Indes en bij

de Agenten,
(3375) B. KOPERSMIT EN Co.

Vracht en Passage naar

SAMARANG,

per Bark

SARA ELEONORA,

Kapt. *D. Schuijmer*,

zullende bovengenoemde bodem tegen het einde dezer maand vertrekken.

de Agenten,
(3326) CASSALETTE EN Co.

Vracht en Passage naar Soerabaija direct

wordt aangeboden met het Nederlandsch Barkschip

HELLEVOETSLUIJS,

Kapitein W. J. VOS,

om in den loop der volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

de Agenten,
(3303) SCHIMMELPENNINCK & Co.

De Becijferingen van den Heer van Bosse.

I.

Aan onze beschouwing der becijferingen van den Heer VAN BOSSE, doen wij voorafgaan de verklaring dat wij het volkomen toegeven, dat de door hem gestelde vraag: of de koloniale begrooting door de wet behoort vasgesteld te worden, bevestigend behoort te worden beantwoord; dat de Aantooningen der ontvangsten en uitgaven der Indische Administratie (dit is de officiele titel der Rekening. waarover VAN BOSSE's beschouwingen loopen) niet voldoen aan de vereischten, »eener behoorlijk ingerigte staatsrekening of begrootingsrekening" en eindelijk dat het tot standkomen eener zoodanige rekening ter juiste beoordeeling van Indien's toestand ten zeerste wenschelijk is.

De overeenstemming ten aanzien dezer drie hoofdpunten heeft echter geenszins ten gevolge, dat wij in alle opzigten in de beschouwingen des schrijvers deelen kunnen.

De enge vorm waarin wij onze denkbeelden behooren uiteen te zetten, noopt ons onze bezwaren in twee hoofdgedachten zamen te vatten, en slechts kortelijk toe te lichten.

In de eerste plaats komt het ons voor dat de Heer van Bosse de Indische Rekening ten onregte beschouwt en beoordeelt als een staatsrekening of budget, en ten andere gelooven wij dat een aantal zijner becijferingen mank gaan.

Vasthoudende aan de ruime beteekenis, welke de Regering aan de bepaling der grondwet: de koning heeft het opperbestuur over de kolonien — meende te mogen geven, heeft zij in overeenstemming daarmede bij de voldoening aan het voorschrift van art. 60 der Grondwet luidende: de koning doet jaarlijks aan de Staten-Generaal een omstandig verslag geven van het beheer der kolonien, — de meest beperkende uitlegging gegeven.

Van daar dat daarbij steeds heeft voorgezeten het beginsel om het *inwendig beheer* aan den blik en de bemoeijing der wetgevende Kamers te onttrekken, en van daar dat de Aantooningen en Ramingen der ontvangsten en uitgaven van de Indische Administratie *bepaaldelijk* en *uitsluitend* ingerigt zijn, om de Kamers slechts met de *financiele slotsom* van het Indisch beheer bekend te maken.

Ter bereiking van dit doel heeft men de Ramingen en Aantooningen in dier voege moeten inrigten, dat zij — niet aantoonden welk het *werkelijk* verschil was tusschen de Indische ontvangsten en uitgaven — maar dat zij aantoonden, welke het Saldo is, dat de Minister als *geldelijke baat* dier kolonien kan uitkeeren.

Deze Ramingen en Aantooningen waren derhalve naar haren aard en strekking veeleer *kasrekeningen* dan *staatsbegrootingen.*

Wanneer derhalve de heer van Bosse zegt: dat deze rekeningen zijn »de bontst mogelijk dooreen gemengde zamenstelling van kasoperatien en staatsuitgaven," en dat zij niet voldoen aan de vereischten »eener behoorlijk ingerigte staatsrekening" dan is hij in zijn regt.

Maar indien hij beweert dat de Indische Ramingen en Aantooningen aan de Kamers *als staatsrekeningen* worden voorgelegd, en ze ook *als zoodanig* beoordeelt en veroordeelt — dan heeft hij onregt.

De Koloniale rekeningen welke aan de kamers worden voorgelegd zijn geene staatsrekeningen, en daarom zegt dan ook de heer van Bosse te regt, hoezeer hij het als verwijt bedoelde: »Het elementair, voor een ieder bevattelijk begrip eener staatsrekening is juist datgene wat bij de Koloniale rekeningen *geenszins* wordt gevolgd.

Eene behoorlijk ingerigte staatsrekening zoude ook aan het beoogde doel niet voldoen. Het doel is: aantooning van het *uitkeerbaar* batig slot. En hoezeer nu de heer van Bosse volkomen gelijk heeft, wanneer hij beweert, dat het *werkelijk* voor- of nadeelig slot bestaat in het verschil tusschen de *werkelijke* ontvangsten en uitgaven, zoo is het niet minder waar, dat het *werkelijk uitkeerbaar* slot gevonden wordt uit het verschil der *werkelijke* ontvangsten en uitgaven *plus* de *kasoperatien.*

Immers — het hangt van de *remise-rekening*, van de *rekening van derden* en van de *gereserveerde gelden* af, welk geldsbedrag ten slotte kan worden gestort in 's lands kas, al is dit bedrag dan ook verschillend, hetgeen trouwens natuurlijk is, van het *werkelijk* batig saldo der Indische staatsrekening.

Deze verkeerde opvatting der Indische Rekeningen is de grondfout der beschouwingen des heeren van Bosse en levert tevens de sleutel op ter verklaring der meeste zijner financiele bezwaren.

Dit in bijzonderheden aan te wijzen levert geene moeite op, doch behoort niet tot onze tegenwoordige taak. Slechts nog ééne opheldering, naardien zij de strekking heeft om het verschil tusschen de tegenwoordige Ramingen en Aantooningen der Indische administratie en eigenlijk gezegde staatsrekenigen nog nader toe te lichten.

De heer van Bosse verwondert en ergert zich over, dat hij op de Ramingen en Aantooningen der Indische adm.

geen spoor vindt van boeking der *vracht* en *assurantie*, vallende op de uitzendingen van geld, noch van winst en verlies op den wisselkoers.

Deze nieuwsgierigheid van den Heer van Bosse zoude met het oog op de officiele opvatting van art. 60 der Grondwet welligt onbescheiden kunnen genoemd worden; immers zij betreft eene aangelegenheid van *inwendig* beheer, waarmede de Kamer niets te maken heeft.

Reeds afdoende zoude daarom de ministeriele verzekering luiden, (te weten, onder het bestaande stelsel, dat het onze *niet* is), dat de beide posten werkelijk geboekt worden.

Maar naardien wij nu eenmaal een tijd beleven, waarin de leden der vertegenwoordiging *alles* willen weten, zoude de Minister ook kunnen antwoorden: het bedrag der ongelden op uitgezonden specie, zijn begrepen in het cijfer dat op de Aantooningen als uitgezonden specie voorkomt; wat betreft de winst en verlies op de wisselrekening, deze wordt gebragt op de hoofden: Diverse Inkomsten en Beheer der Geldkassen.

Of nu deze boeking aanprijzing verdient en in een eigenlijk gezegde staatsrekening op hare plaats zou staan, is eene vraag welke hier niet behoeft onderzocht te worden.

B.

Lord Canning en zijn opvolger.

Weldra zal de gebeurtenisvolle periode van lord Canning's bestuur in Indië ten einde zijn geloopen. Niemand zal beweren dat eene verandering van Landvoogd ontijdig is. Het tijdperk is volkomen afgesloten, en in die zes jaren ligt een eeuw levens besloten. Kan een grijsaard vragen: waar is de wereld waarin ik geboren werd? — dezelfde vraag mag met niet minder regt gedaan worden aan den Gouverneur-Generaal, die Indie in 1862 verlaat na er in 1855 gekomen te zijn. 't Schijnt waarlijk alsof lord Canning alles overleefd heeft. Toen hij in Indie kwam scheen de Compagnie zoo sterk dat zij nog wel eeuwen kon verduren — en waar is zij thans? De hechtste steun van het gouvernement was zijn inlandsch leger, en thans — zijn er naauwelijks nog eenige overblijfselen van aanwezig. Veel vertrouwen stelde de Regering in hare *plaatselijke* europesche legermagt, en ook deze is even gelijk het inlandsche, opgelost en leeft nog slechts in het gebied der herinnering. Lord Canning vond een nieuwen wetgevenden Raad, tot het vroegrijpe en onnatuurlijke leven opgewekt door het dwangstelsel van lord Dalhousie. Die wetgevende Raad, met zijne vertegenwoordigers uit alle indische provinciën, met zijn opregtigen opperregter, en zijn vormen ontleend aan het Lagerhuis, is voorbijgegaan gelijk ieder andere zaak, en zijn roof is verdeeld onder verschillende plaatselijke parlementen. Het Hooggeregtshof van Indie, de historische mededinger van de groote Compagnie, heeft plaats gemaakt voor een geheel nieuwe regtstpleging. Indie is thans even als Engeland een gedeelte der kroondomeinen, en is bezet door een leger, nielanger uit verschillende bestanddeelen zamengesteld, maar zuiver uit Britsche troepen. Wenden wij ons van de instellingen tot de personen, dan is de verandering niet minder groot en verbazend. De groote kampioenen die Indië staande hielden in de ure des gevaars, zijn heengegaan. Hunne namen zijn in de korte tijdruimte van vier jaren historisch geworden, bijna zouden wij zeggen behooren zij tot de overlevering. De gebeurtenissen hebben zoo snel plaats gehad dat het schijnt alsof Havelock en Nicholson en Neil een eeuw vóór ons geleefd hebben. Zien wij op de staatkunde, ook daar is de verandering in beginselen en personen opmerkelijk. Lord Canning vond de aanvalsstaatkunde een gevestigd beginsel van het indisch bestuur. Als hij Indie verlaat, zal ook die staatkunde verlaten zijn. Een streng gehandhaafd beginsel van het indisch gouvernement was de hoofden te isoleren en niet toetestaan dat zij zich bewogen tusschen de Europesche beambten en de lagere volksklassen. De tegenwoordige staatkunde schrijft voor eene Inlandsche aristokratie te steunen en aan te moedigen en door middel van deze te regeren. De inkomsten van Indie werden beschouwd als bijna synoniem met landrenten door 't Gouvernement ontvangen, en thans gelooft men dat door het aanmoedigen van openbare werken en het ontwikkelen van de hulpbronnen des lands de inkomsten bijna onbepaald zullen stijgen. Dit alles heeft lord Canning gezien en beleefd, en terwijl alles rondom hem verouderde en veranderde, scheen hij dezelfde te blijven. — bestendig te midden der beweging, onveranderlijk in de warling der gebeurtenissen. Had het lot hem een kalme en voorspoedige periode van regering gegund, we zouden met eenige der beste trekken van zijn edel karakter onbekend zijn gebleven. In gewone tijden zou het publiek welligt klein hebben gedacht over een man, wiens hoedanigheden meer duurzaam dan schitterend waren, en die weinig bezat van wat de oogen der menigte verblindt, of onmiddelijke volksgunst verzekert. Maar de tegenspoed kwam en beproefde het edel metaal in zijn louterenden vuurgloed. Toen het Europesche publiek van Calcutta, vergetende den stam waaruit het was gesproten en zijne pligten jegens zich-zelven, Indie tegen zijne landslieden in beweging bragt, en ook de misleide inboorlingen verdeeld waren tusschen den grootsten schrik en den woedigsten dorst naar wraak; toen zij die uit vrees voor de inboorlingen aan boord der schepen sliepen, hun dagen besteedden met den Gouverneur-Generaal tot wreede en nuttelooze wraakneming aan te zetten — toen stond lord Canning als een rots te midden eener menigte, die zich de slaaf betoonde harer ongebreidelde driften; en, zonder zijn pligt jegens den staat te vergeten, braaf genoeg was om medelijden te gevoelen met die duizenden, die door de volksmeening der Europesche bewoners van Calcutta ter verdelging waren bestemd. Hij weigerde om een opstand te doen overgaan in een rassenoorlog, of den Europeaan toe te staan zijn eigen invloed en magt te vernielen door wraak te nemen op den vernederden Hindoe. Lord Canning was moedig in tegenspoed en gematigd in voorspoed. Hij was verheven boven de vrees der menschen die hem omringden en omdat dit zoo was, was hij ook verheven boven hunne laagheid en wraakgierigheid. Daarom, ofschoon Indie bekwamer landvoogden heeft gehad, het had er nog geen die meer opregten eerbied inboezemde, of die een indruk achlaat meer zuiver en meer onbesproken. Hij heeft getoond evenzeer in geest en moed als in rang en staat boven zijne indische landgenoten verheven te zijn. Engeland zal hem met vreugde terugzien, want moge het grooter zonen tellen, zij heeft geen waardiger. Niemand kan wenschen de beproeving te ondergaan welke lord Canning heeft doorgestaan, en niemand kan zeker zijn daaruit even schitterend op te rijzen voor dat hij is geweest in omstandigheden even vreemd en verschrikkelijk, en geroepen daarin te handelen naar eigen gevoel van regtvaardigheid. Daarom heeft lord Elgin alle reden zich te verheugen dat hij naar menschelijke berekening niet geroepen zal zijn eene regering aan te aanvaarden die zijns voorgangers te doorleven. De financieele moeijelijkheden zijn bijna verdwenen en een indisch batig slot dat een jaar vroeger onmogelijk scheen hebben wij nu in uitzigt. Dat lord Elgin de ervaring niet zal ontkomen, verbonden aan een staat van ongeëevenaarde verantwoordelijkheid en magt, gelooven wij gaarne, maar wij hebben ook alle verwachting dat hij ze zegevierend en met goed gevolg zal doorstaan. Lord Elgin heeft goed en kwaad, voorspoed en tegenspoed doorgestaan. Hij heeft een groot gedeelte dezer wereld en van de menschen die haar bewonen gezien, en heeft grootelijks zijn voordeel gedaan met wat hij gezien heeft. In de beide huizen des Parlements, in Canada, Jamaica en China is hij bekend geworden met elke soort van regering en elke harer verscheidenheden. Hij gaat naar Indie in de volle kracht zijns levens en rijk in ondervinding. Wij twijfelen niet of de keuze is geheeleenal gedaan met het oog op zijne verdienste, en in den stand waarin de gewoonte der laatste jaren de keuze van een Gouverneur-Generaal beperkt heeft, kon geen meer belovend kandidaat worden gevonden. Tevens heeft lord Elgin zoovele betrekkingen bekleed, en heeft zulk een lang openbaar leven, hij dat ons niet alleen een denkbeeld heeft gegeven van zijne deugden, maar ook van zijne gebreken. Wij zijn geen vleijers en daarom zullen wij geen verontschuldiging maken over de hoop die wij koesteren dat lord Elgin zich niet op een dwaalspoor zal laten brengen door de vleijerijen der Engelsche maatschappij te Calcutta of door den uitbundigen lof of afkeuring der indische pers. Een bestuur van Indie moet als het noodig is impopulair durven zijn. Lord Canning heeft dit durven zijn, en de opinie in Engeland heeft hem gesteund tegen den vloed van afkeuring, waardoor hij een oogenblik als bedolven werd. Maar dat lord Elgin zich in acht neme voor te groote gevoeligheid voor lof of blaam en bovenal dat hij zich hoede voor de onvergeeflijke zwakheid in een groot man om zich zelven te prijzen. Laat hij zich steeds herinneren dat het tooneel waarop hij staat zóó verdacht is dat hij den blaam voor al het kwaad dat hij moge doen niet kan ontgaan, en dat hij voor al het goede bovenmate lof zal ontvangen. Zijn voorganger heeft zijn tegenwoordige hooge betrekking in de oogen des publieks voleindigd met besloten vasthouden aan zijn pligt en heldhaftige zelfverloochening. Wij gelooven dat de les niet verloren is.

(*Times.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Civiel - Geneeskundige Dienst.

In het *Bataviaasch Handeslblad* van Woensdag 18 September 1861 No, 75, heeft X een stukje geschreven, waarin hij andermaal de verbindbaarheid van Art. 20 van het Besluit van Kommissarissen Generaal van 7 Maart 1817 No. 16 en ook de wijziging van dat Artikel (*Javasche Courant* van Zaturdag 31 Augustus jl.) krachtens magtiging des konings door den Minister van Kolonien gedaan, in afkeurende bewoordingen bespreekt.

Hij blijft bij zijne bewering, dat door het besluit van 25 Julij 1827 (*Ind. Staatblad* No. 72) den titel van Medicinae Doctor niet meer noodig was voor de betrekking van stads-geneesheer van Batavia Wat behelst dan dat besluit van den Luitenant Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie? Let wel, alleen het kader der officieren van gezondheid en Indische geneeskundige ambtenaren en niets meer. Hoe moet uit dit kader blijken, dat de 1ste stads heelmeester tot 1sten stads geneesheer benoemd kan worden zonder den titel van M. D. te bezitten?

Hoe wordt uit dit kader bewezen, dat het reglement voor het afnemen van de examina der officieren van gezondheid en civiele geneeskundige ambtenaren in N. O. I., goedgekeurd den 28*sten Julij* 1827 door den Commissaris-generaal Du Bus, en de resolutie van den 8sten December 1833 No. 6, waarbij de betrekking van 2den stadsgeneesheer te Batavia ingetrokken is, van geene waarde zijn?

Het wanhopend vasthouden aan dat kader-besluit is even bevreemdend, als de opmerking omtrent de uitoefening der artsenijmengkunde door *één* stadsapotheker, er is hier geen sprake van particuliere geneesheeren of van apothekers, maar van 3 stadsgeneesheeren en één stadsapotheker.

Als X niet doof is voor de meening van anderen, alsdan raden wij hem aan te lezen den *Java-Bode* van Zaturdag 29 October 1859 No. 87, waarin de drie uitgebreide artikelen omtrent de benoeming in kwestie van het *B. H. B.* in zijne nommers 82, 83 en 84 van October 1859 duidelijk wederlegd zijn.

Volgens X zou de titel van Medicinae Doctor niet meer noodig zijn voor de betrekking van stadsgeneesheer, omdat hij niet gevergd wordt van den Chef van de geneeskundige dienst. En van hen, die niet op de militaire geneeskundige school te Utrecht gewecst zijn, doch als officieren van gezondheid naar N. I. willen vertrekken, wordt, behalve het gewoon militair examen te Utrecht, de titel van Medicinae et Chirurgiae Doctor vereischt. Hoe verklaart X dat?

Als men nu van een militair geneesheer dien titel verlangt, dan mag men dien ook wel van een stadsgeneesheer verlangen, daarom keuren wij de wijziging van den Minister van Koloniën bij B. van 9 Julij 1861 zeer goed, en het doet ons leed, dat X die de bron, waaruit die wijziging, (volgens hem een erreur van den Minister van Kolonien) is voortgekomen en de strekking er van vrijwel verklaren kan, die verklaring niet mededeelt.

Als X zóó ervaren is in de verklaring der handelingen van sommige autoriteiten, alsdan zoude hij ons een groot genoegen doen, wanneer hij ons mededeelde, 1o. waarom nimmer door den chef voor de G. D. aan de geneeskundige ambtenaren bekend gemaakt zijn de vroegere reglementen op de geneeskundige dienst, de instructien en bepalingen voor de stadsgeneesheeren en chirurgijns, vroedmeesters en apothekers enz. (Art. 56 van het in werking zijnde reglement op de Civiel Geneeskundige Dienst.)

2o. Waarom tegen de organieke bepaling (*Stbld.* 1827 No. 45 Sub. 3o) de stadsgeneesheeren van af 1852 in één der drie groote militaire afdeelingen op het eiland Java gebragt zijn?

3o. Waarom in strijd met Art. 12 van het in werking zijnde reglement, de plaatselijke commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt uit militaire geneesheeren en maar één stadsgeneesheer bestaat?

4o Waarom het woord *beide*, voorkomende in Art. 50 van het reglement (*Stbld.* 1859 No. 73.) voor *drie* en niet voor *twee* gehouden wordt?

Wanneer X. de bron en de strekking van deze groote erreurs vrij wel verklaren kan, alsdan zal hij nog meer overtuigd worden, dat van een ampliatienstelsel *niets*, van eene afscheiding van de militaire geneeskundige dienst voor de burgerij alles te wachten is, omdat dan eerst een behoorlijke organisatie van de burgerlijke of stedelijke geneeskundige dienst mogelijk is.

W. W.

Mijnheer de Redacteur!

Gisternamiddag ging ik, zooals ik wel meer de gewoonte heb te doen de exercitie der Bataviasche schutterij aanzien. Ik bemerkte er eenige nieuwe officieren en zag tot mijn verwondering dat die niet op de gebruikelijke wijze werden beëedigd en aan het korps voorgesteld, gelijk het reglement voorschrijft. Echter kon men het korps door een bataillonsorder van de benoeming en indeeling der nieuwe officieren hebben kennis gegeven. Na afloop der exercitie, waarvan ik niets zal zeggen omdat zij even slecht was als alle andere oefeningen der schutterij, vroeg ik een mijner vrienden, een lid der dappere keurbende, of hij een dergelijke order had ontvangen, en ik kreeg tot mijn groote verbazing een ontkennend antwoord. Zóó ver is het dus gekomen, mijnheer de Redacteur! dat men *van niets meer afweet* bij de Bataviasche schutterij, en de vraag is dus of het niet meer dan tijd wordt dat er bij het korps officieren ten minste één worde aangetroffen die de dienst verstaat? En tweede vraag is: behoeven de Bataviasche schutters de nieuwbenoemde officieren als zoodanig te erkennen? — waarop het antwoord is: *neen*! [1])

BATAVIA, 25 Sept. 1861. EEN OUD SCHUTTER.

1) Wij weten zeker dat de bedoelde officieren *niet* beëedigd zijn.

Red.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

De beide voorstellingen door den heer Risley in het cirque gegeven, hebben de toeschouwers algem en zeer voldaan, en mogt de heer Risley zich verheugen in een zeer talijk publik Tevens vernemen wij dat a. s. Donderdag een tweede voorsteling van het Panorama zal gegeven worden.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 25 TOT 27 SEPTEMBER 1861.

MARINE HOTEL. Van Rijn v. Alkamade, van Samarang. — Kerkhofen, van Padang. Horstman Kok, van Buitenzorg. — Schrijver, van Idem. — Serruijs, van Samarang.

JAVA HOTEL. Estaban de Comas, van Bloila. — Pierce, van Idem. — Benjamins, van Wahaaij. — Foreman, van Segenie. — Howland, van Batavia. — Scholtz, van Soerabaija. — Verhoeven, van Rotterdam. — Visser, van Japan. — Broekhuizen, van de Reede. — van den Berg, van Idem. — Werdt, van Idem. — Keuker, van Tagal. — Schepper, van Idem. — van der Horst, van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. E. J. Flores, van Batavia. — Gerth van Wijk, van Idem.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 25 TOT 27 SEPTEMBER 1861.

Met de Amerik. bark Rosette, Kapt. J. Pieree, de hr. Cowes, van Manila.

Met de Ned. bark Sicilie, Kapt. T. C. Schol, de hr. R. J. H. Frescarode van Soerabaija.

Met de Ned. Ind. schoen. Elize, Kapt. B. J. Schipper, de Tommongon Mohamad bin Alie en volgelingen van de Lampongs.

Met het Ned. Ind. stooms. Koningin der Nederlanden, Kapt. E. Lewis, de Offic. van Gez. Foreman en Benjamin, de apoth. van Gorkum, Luit. t/z. 1e kl. Westenberg, de hh. Loudon, van Wijck, J. L. Reain, Le Raij, Mevr. Teunisz met 2 kinderen en Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Met het Ned. Ind. stooms. Palembang, Kapt. H. Kramer, de heer. F. E. Leijssius en Mevrouw Hovij van Samarang.

Batavia. — In den morgen van den 23sten September is de Vice-Precident van den Raad, wd. Gouverneur-Generaal en gevolg alhier aangekomen, en des namiddags weder naar Buitenzorg vertrokken.

— Van gouvernementswege is te Pekalongan publiek uitbesteed, de levering gedurende de jaren 1862, 1863 en 1864 van de ondervolgende benoodigdheden in die residentie, als:

1o. voeding aan de gevangenen en veroordeelden tot dwangarbeid, daaronder begrepen de benoodigde olie tot verlichting van de gevangenissen en van de kazernes en wachten der pradjoerits te Pekalongan en te Batang, tegen 15 centen per hoofd daags;

2o. vivres ten behoeve van de pradjoerits en van de opvarenden der gouvernements kruisboot, als:

rijst.	tegen *f*	6,20	per	pikol.
zout.	» »	6,72		»
gedroogde visch.	» »	25,—		»
koffij	» »	0,50	»	Ned. pond.
olie.	» »	0,75	»	kan.
brandhout. . .	» »	5,—	»	vadem.

3o. gras ten behoeve der gouvernements posterij paarden, tegen 50 centen per ration.

— Te Bezoeki, de levering gedurende de jaren 1862, 1863 en 1864, van voeding aan de gevangenen en dwangarbeiders:

Te Bezoeki. .	tegen	11½	cent per hoofd daags.
» Panaroekan. .	»	15	» » » »
» Bondowoso. .	»	12	» » » »

en olie tot verlichting der gevangenissen in de genoemde plaatsen, respectivelijk tegen 80, 70 en 80 centen per Bataviasche kan.

— Te Patjitan, de levering gedurende de jaren 1862, 1863 en 1864:

1o. van benoodigdheden ten behoeve van het detachement pradjoerits in dat gewest, als:

rijst	tegen *f*	5.80	per pikol.
zout	» »	7.25	» »
olie tot verlichting der kazerne en wachten	» »	0.20	» flesch.

2o. van voeding aan de gevangenen en dwangarbeiders aldaar, daaronder begrepen de benoodigde olie tot verlichting der gevangenis tegen *f* 0.13^5 per hoofd daags.

— In de bestuursvergaderingen der N. I. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw, gehouden den 26sten Augustus en 24sten September ll., zijn tot gewone leden der maatschappij benoemd, de heer C. J. Snitker, A. Thijssen, D. van Duijvenbode Varkevisser, A. L. van Blommestein, jhr. H. Quarles van Ufford, C. M. L. Speltie, J. P. Caspersz, E. A. Halewijn, C. E. Winter, W. van Raalten, J. A. Dezentje en A. G. Veltman, de eerste in de residentie Cheribon, de overigen te Soerakarta woonachtig.

Cheribon. Den 7den September jl. omstreeks elf uur 15 minuten des avonds, zijn in de afdeeling Galoe twee vrij hevige schokken van aardbeving gevoeld.

De rigting was van het oosten naar het westen, terwijl de schokken, die spoedig op elkander volgden, vier à vijf seconden hebben aangehouden.

Voor zoo verre bekend is, hebben deze aardbevingen geene ongelukken veroorzaakt.

Preanger Regentschappen. — In den namiddag van Woensdag den 4den Sept. ongeveer te 2 uren is op de Bazaar te Singaparna, (district van dien naam, regentschap Soemedang) een felle brand ontstaan die door zwaren wind aangewakkerd in een korten tijd heeft in de asch gelegd:

100 zoowel planken als bamboezen woningen, 18 padischuren, 6 bedehuizen, 35 paarden-stallen, ter gezamenlijke waarde van	f	2000
35 thaings padi	»	350
393 stuks verschillende goederen, ter waarde van	»	1393
en aan geld.	»	280.
Te zamen. . . .	f	4023.

Menschenlevens zijn niet te betreuren, alleen heeft eene inlandsche vrouw eenige brandwonden bekomen. De brand is ontstaan door onvoorzigtigheid van zekere inlandsche vrouw Mika, die verzuimd heeft het vuur uit te doen, tijdens zij was uitgegaan om aan haren man, die op het veld werkzaam was, eten te brengen.

— In den nacht van den 12den op den 13den Sept. is een gedeelte van een der loodsen, behoorende tot het gewezen koffij-établissement voor de bereiding van koffij op de West-Indische wijze te Lembang, waarin de zoogenaamde droogmolen is geplaatst, ten gevolge van hevige wind en regenbui ingestort; hierdoor echter geene schade aan de daarin aanwezige machinerien toegebragt.

Japara. In den avond van den 31sten Augustus 1861, is de Nederlandsch Indische schoener *Allaief*, toebehoorende aan en gevoerd door den Arabier Sech Alie bin Achmat Baässin, op den 26sten Augustus te voren gezeild van Bandjermassing en bestemd naar Soerabaija, na in zee lek te zijn geworden en na het roer te hebben verloren, door de golven aan het strand geworpen nabij Tandjong Taijoe, afdeeling Joana.

Al de opvarenden zijn gered en van de lading en het tuig is een groot gedeelte geborgen door tijdig verleende hulp van het plaatselijk inlandsch bestuur.

Palembang. (Augustus). — Op de hoofdplaats viel in deze maand niets belangrijks voor. In den handel werd toenemende levendigheid bespeurd, voornamelijk ten gevolge van het zich meer en meer bevestigen van rust en orde in de bovenlanden.

Uit de binnenlanden werden aangevoerd 4115 pikols rijst, 4028 pik. padi, 676 pik. katoen en 109 pik. getah karet.

De prijzen der rijst waren gemiddeld per pikol voor 1ste kwaliteit f 6.50, voor 2de kwaliteit f 5.

Voor katoen werd f 8.50 de pikol betaald.

Het debiet van zout bedroeg 67 koijangs.

Aan regten werd geïnd f 4,134.62.

Het getal pokkenlijders bedroeg ter hoofdplaats 169, waarvan 97 herstelden, 22 overleden en 50 onder behandeling bleven. De ziekte was meer en meer afnemende. Door den vaccinateur werden gedurende deze maand gevaccineerd 83 en gerevaccineerd 10 personen, alzoo te zamen 93, waarvan 72 geslaagd. Door de vaccinatrice werden gevaccineerd 221 personen, waarvan 34 geslaagd.

De resident begaf zich den 8sten Augustus op reis tot het inspecteren van de divisien Moesi Ilir, Lematang Oeloe, Kikim, Ampat Lawang, Redjang, Moesi Oeloe en de Rawa's.

Na één dag opvarens langs de Moesi- en Kramassanrivieren, werd van af Lorok de reis voortgezet langs den grooten landweg en in vijf dagen Moeara Enim bereikt, de standplaats van het Europeesch bestuur in de Lematang Ilir, alwaar de hoofden van die afdeeling verzameld waren.

Even als bij zijne vorige reis bespeurde de resident ook nu bij de hoofden en bevolking van de Lematang Ilir tevredenheid en toenemende welvaart, kennelijk voornamelijk in kleeding en gedeeltelijk in de betere woningen. De bestaande geringe koffijaanplantingen in de nabijheid der doesons aldaar en in het aangrenzend district Blida van de Moesi Ilir, tot dus verre zeer verwaarloosd, waren door de bevolking zonder eenigen dwang in beteren toestand gebragt en op sommige plaatsen, vooral in de Blida, eenigermate uitgebreid. De katoen bleek voortdurend de geliefkoosde kultuur in deze streek te zijn.

De proef met de oliepalm van de kust van Nieuw-Guinea te Moeara Enim genomen, belooft thans goede resultaten te zullen opleveren; — 232 jonge planten waren uit de kweekbeddingen in geregelde tuinen overgeplant, die zeer goed stonden. In de beddingen waren nog 68 pitten uitgeloopen, terwijl aan de meeste pesirah-hoofden, op hun verzoek, eenige plantjes waren uitgereikt geworden tot aanplanting in hunne margas.

Aan de hoofden werden voorts de gebruikelijke geschenken uitgereikt, bestaande uit kopias, kains en chitsen baatjes.

Den 15den werd de reis over land voortgezet en den 16den Lahat bereikt, alwaar benevens de hoofden uit de Lematang Oeloe, de passumahsche hoofden waren afgekomen om den resident te complimenteren.

Van Lahat bereikte de resident in een dag Boengamas, alwaar de hoofden van de Kikim verzameld waren.

In deze divisie werd sedert de vorige reis van den resident merkbare vooruitgang bepeurd. De wegen waren in betrekkelijk korten tijd in een staat gebragt, die de gunstigste verwachtingen daaromtrent niet zou hebben te leur gesteld. Ookt de bruggen en etappehuizen verkeeren in den besten toestand.

Te Boengamas was een passer opgerigt, die de blijken van een levendigen handel droeg en op de meeste etappeplaatsen waren in warongs levensmiddelen en verversehingen verkrijgbaar. Aan de hoofden werd hierover de bijzondere tevredenheid van den resident betuigd, met aanbeveling om op dien voet voort te gaan en zich met kracht toe te leggen op het cultiveren van den zoo vruchtbaren grond aldaar, waarin eene bron van welvaart voor de bevolking ligt opgesloten.

Den 22sten Augustus werd de reis voortgezet naar Tebing Tinggi, hetwelk den 23sten werd bereikt. Door zijne benoeming tot gouverneur van Celebes en onderhoorigheden kon de resident de reis niet verder vervolgen. Hij keerde derhalve den 26sten terug en kwam den 29sten ter hoofdplaats Palembang aan.

Nabij Lahat werd den 5den Augustus des morgens omstreeks 9 uur eene vrouw, die met haren zoon reisde, door een tijger besprongen en op eene deerlijke wijze verwond. Zij werd echter door haren zoon, die den tijger met de kris aanviel, gered. Aan de toegeschoten bevolking mogt het verder gelukken het ondier af te maken en ook den zoon te redden, die, mede vreeselijk verwond, met zijn moeder naar Lahat werd gebragt, alwaar beide ter verpleging in het hospitaal zijn opgenomen.

Ook werd in de doesoen Merapi een inlander door een tijger weggehaald en verscheurd, zijnde het aan de bevolking alleen mogen gelukken het lijk van den ongelukkige te redden.

In de afdeeling Tebing Tinggi was alles volkomen rustig.

De inlijving van het landschap Lebong had in de afgeloopen maand op plegtige wijze plaats, en, ten gevolge van de zich bestendigende rust in de Moesi Oeloe en Sindang, werd de militaire bezetting te Moeara Bliti, bestaande uit 1 officier en 30 onderofficieren en manschappen ingetrokken.

In den avond van den 11den Augustus jl. omstreeks 10 uur, werd te Kepahiang in de Redjang een ligte schok van aardbeving gevoeld.

De berigten uit Djambi waren van gunstigen aard.

De ex-sultan Taha zou zich, volgens gerucht, na het overlijden van eene zijner vrouwen, in den omtrek van de doessoen Toewa, op geringen afstand van Telok Rendah gelegen, alwaar de overledene begraven is, tijdelijk gevestigd hebben.

Beneden Divisiën. Van de beneden divisiën werden geene berigten van bijzonder aanbelang ontvangen. Overal hield de bevolking zich met den veldarbeid bezig. De vroeger menigvuldig gevallen regens maakten plaats voor de droogte, die zeer gewenscht werd, zoowel voor de katoen kultuur en andere tweede gewassen als tot het droogen van het omgekapte bosch bestemd voor nieuwe ladangs. De pokken-ziekte was overal aanmerkelijk aan het afnemen. In de divisiën Moesi Ilir, Ogan Ilir en Kommering Ilir bedroeg het cijfer der lijders 542, waarvan herstelden 366, overleden 75 en alzoo onder behandeling bleven 102.

Boven Divisiën. In het binnenland heerschte overal eene gewenschte rust. Te Lahat kwamen zich voortdurend personen vrijwillig onderwerpen, zoodat het getal dergenen, die nog in verzet zijn, zich thans tot eenige weinigen bepaalt. Van uit Lahat werd eene militaire vertooning gemaakt door een gedeelte van de Goemai Lembak, de Goemai Oeloe langs de grens van de Passumah en terug, door de Goemai-Galang, terwijl door de pradjoerits, onder de leiding van het adjunct-divisie-hoofd in de Lemajang Oeloe, meer bepaald het bovengedeelte der Goemai Talang bezocht werd, bij welke togten geene vijandelijke ontmoetingen plaats hadden.

Banka (Augustus). — De gezondheidstoestand der inlandsche bevolking en Chinesche mijnwerkers gedurende de maand Augustus was allezins bevredigend te noemen.

De in de afdeeling Boekit onder Pangalpinang geheerscht hebbende ziekte kon zoo goed als geëindigd beschouwd worden.

Het begin der maand Augustus kenmerkte zich door zware regenbuijen, terwijl in de laatste dagen Z. O. winden heerschende waren, zoodat het mijnwerk onder de gunstigste omstandigheden voortgezet kon worden.

Het ophouden der regens zal de inlandsche bevolking in staat stellen om hare ladangs te branden; op enkele plaatsen hield zij zich daarmede reeds onledig.

Van het in aanbouw zijnde kustlicht-établissement te Tanjong-Kalean, nabij Muntok, zijn de gebouwen, die het etablissement uitmaken, voltooid.

De toren, waaraan de naam »Antonius-toren« is gegeven, en waarvan op den 1sten April jl. op 2.70 el beneden den beganen rond de laatste steen werd gelegd van de hardsteenen funderingplaat, was op ultimo Augustus 20 Ned. el hoog boven den beganen grond opgetrokken.

Men hoopt het overige gedeelte tegen het einde van dit jaar te kunnen afmetselen, waarna de lamp zal geplaatst worden, die 52 el boven den waterspiegel moet komen te staan.

Vermoedelijk zal in Februarij 1862 het licht ontstoken kunnen worden.

Aan inkomende en uitgaande regten is gedurende de maand Augustus 1861 ontvangen. . . .	f	2,058:75
en in Augustus 1860. . . .	f	2,314:19
Alzoo minder in Augustus 1861 . . .	f	255:44
De regten gedurende de 8 eerste maanden van 1861 ontvangen bedragen . . .	f	28,529:18
en in 1860 over een gelijk tijdvak . .	»	19,069:83
Alzoo meer in de 8 eerste maanden van 1861	f	9,459:35

(*Jav. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, den 21sten September 1861, (No. 18)

(Staatsblad no. 87.)

Gelet, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.

Ten tweede: Te bepalen, dat artikel 2 van het besluit van April 1859, no. 21, en het besluit van 15 September 1860, 45 alsnog zullen worden opgenomen in het staatsblad van Nederlandsch-Indie;

Luidende die beschikkingen als volgt:

BUITENZORG, den 29sten April 1859.

No 21.)

Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.

Ten tweede: Te bepalen, dat het voorschrift in staatsblad 1 no. 4, zoo moet worden opgevat, dat de daarbij bedoelde belegen slechts mogen bedragen twee derde gedeelte der waarde de daarvoor te verhypothekeren vastigheid.

Afschrift, enz.

BUITENZORG, den 15den September 1860.

(No. 45.)

Gelezen enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met instandhouding van het bepaalde bij het besluit van 7 Jan arij 1852, no. 1 (staatsblad no. 4), en bij het besluit van 29 Ap 1859, no. 21, voor zooveel noodig, magtiging te verleenen op wees- en boedelkamers, zoomede op de directien der verschillen civiele en militaire fondsen, welke aan de controle van de al meene rekenkamer zijn onderworpen, om de gelden onder hun heer, welke niet tot rentewinning op hypotheek kunnen word uitgezet, te bezigen tot het escompteren van acceptatien van de plaatse gevestigde vendukantoren, onder uitdrukkelijke verklari nogtans, dat deze magtiging niet van nadeeligen invloed zal mo wezen op het uitzetten van hunne kapitalen op hypotheek teg een rente van minstens 6% in het jaar.

Afschrift, enz.

Ten derde: De bepalingen, vervat in het staatsblad van 18 no. 4, en in de besluiten hierboven bij artikel 2 van deze besch king bedoeld, verbindend te verklaren voor de besturen van di nie,- kerk- en armen-fondsen en dergelijken.

Afschrift enz.

Ter ordonnancie van den Vice-President van den R waarnemenden Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tw den kommies bij de directie van financien N. van der Be

Een verlof naar Nederland, voor den tijd van zes maanden, b ten bezwaar van den lande aan den zout-verkoop-pakhu meester, tevens fungerend algemeen pakhuismeester te Bandje massing (residentie Zuid- en Ooster afdeeling van Borneo) J. Soeters Gosenson.

Benoemd:

Tot secretaris van het gouvernement der Moluksche-eilanden, te vens algemeenen ontvanger te Amboina, J. B. Malherbe, la stelijk eerste kommies bij den algemeenen ontvanger te Soe baija, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot tweeden kommies op het residentie-kantoor te Batavia, tweede kommies bij den adsistent-resident voor de policie d stad en voorsteden aldaar L. C. Heijnis.

Tot tweeden kommies bij den adsistent-resident voor de policie d stad en voorsteden van Batavia, de derde kommies op het re sidentie kantoor aldaar E. G. Sersansie.

Tot derden kommies op het residentie-kantoor te Batavia, de kle op het bureau van den adsistent-resident voor de policie d stad en voorsteden aldaar L. F. Vaillant.

Tot zout-verkoop-pakhuismeester, tevens fungerend algemeen pa huismeester te Bandjermassing (residentie Zuid- en Oost afdeeling van Borneo), de ambtenaar op wachtgeld J. C Twijsel.

Tot tijdelijk vervanger van den notaris A. F. Lens, te Samaran gedurende de afwezigheid van dezen met verlof naar Europ de notaris te Padang H. Catcher.

Tijdelijk gesteld:

Ter beschikking van den resident der Zuid- en Ooster-afdee li van Borneo, J. P. T. W. van Alphen, thans werkzaam o het residentie-kantoor te Bandjermassing.

Ingetrokken:

De verleende admissie tot uitoefening der genees- en heelkundig practijk in de residentie Pasoeroean, aan den particuliere geneesheer G. A. Hogenraad.

Magtiging verleend:

Tot de uitreiking aan den particulieren geneesheer G. A. Hoge raad, van eene acte van toelating tot uitoefening van de genee en heelkundige praktijk in de afdeeling Toeban (Rembang zijnde hij tevens belast met de waarneming van de civiele ge neeskundige dienst en het opzigt over de vaccine in die a deeling.

Militair Departement.

Hersteld:

In activiteit, de ridmeester van het regiment O. I. kavallerie P J. van der Heijde.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Geplaatst:

Bij de geneeskundige dienst op Banka, de officier van gezondhe der tweede klasse C. F. A. Schneider, thans ter beschikki te Batavia.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement.

Zijn geplaatst:

Bij den artillerie-constructiewinkel te Soerabaija, de ovenstoke der tweede klasse J. de Jong, onlangs uit Nederland van ve lof teruggekeerd.

BIJ DE INFANTERIE.

Bij het 2de bataillon, de kapitein A. A. G. Frappier, en de twe de luitenant O. van Dijck; beiden onlangs uit Nederland va verlof teruggekeerd.

Bij het 5de bataillon, de tweede luitenant R. P. Bowles.

Bij het 8ste bataillon, de tweede luitenant P. W. L. Nanning

Bij het 16de bataillon, de tweede luitenant W. C. Goteling Vinn

Bij het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo, d tweede luitenant F. C. Burgers en T. C. V. B. de Stee huijsen;
allen onlangs uit Nederland aangekomen.

Bij het 2de bataillon de kapitein P. J. Henner, van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java.

Bij het 9de bataillon, de kapitein J. H. Logemann, van het 5de bataillon.

Bij het 11de bataillon, de tweede luitenant J. de Nijs, van het garnizoens-bataillon van Celebes en onderhoorigheden.

Bij het 12de bataillon, de eerste luitenant J. H. O. van Reijn, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 15de bataillon, de eerste luitenant W. A. Coblijn, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 16de bataillon, de eerste luitenant F. H. A. Florij, van het garnizoens bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, en de tweede luitenants F. A. Hekmeijer en L. J. Zelle, beiden van het 15de bataillon.

Bij het 17de bataillon, de eerste luitenant L. C. Bense, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en Onderhoorigheden, de eerste luitenant H. A. E. Tromp, van het 15de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Banka, de kapitein L. H. J. Wollweber, van het 2de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Riouw en onderhoorigheden, de eerste luitenant B. A. E. Juta, van het 12de bataillon.

Zijn overgeplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de directeur van het groot militair hospitaal te Willem I, (militair ambtenaar der eerste klasse) E. Geluk.

Bij het groot militair hospitaal te Willem I, de waarnemende directeur van het groot militair hospitaal te Samarang, (militair ambtenaar der tweede klasse) A. D. Hielcketr.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De Directeur der Posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat de eerste mailstoomer in October den 1sten zullende vertrekken, de brievenpakketten, daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Maandag den 30sten Sept. aanst:

des avonds te 8 uren, voor *Europa*, *America*, *Britsch-Indië*, *Australie*' *Kaap de Goede Hoop*, *China*, *Japan*, enz. enz., benevens voor *Banka* *Palembang* en *Riouw*.

Op Zondag den 6den October a. s. zullen Postpakketten worden gesloten voor

Makasser, Timor-Koepang, Delhi en de Molukken,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds om 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Maandag den 7den October a. s. zullen postpakketten worden gesloten voor

Billiton, Pontianak en Singkawang,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 unr.

VEILING VAN GOUVERNEMENTS VOGELNESTJES.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat door den resident van Samarang, op Donderdag den 14den October 1861, des voormiddags te tien uren, in een daartoe door hem resident aan te wijzen lokaal, publiek zullen worden verkocht:

86 kisten vogelnestjes, inhoudende netto;

1312	Amsterdamsche	ponden	1ste soort.
1593¾	»	»	2de »
1297¾	»	»	3de »
371¾	»	»	gruis met stof.

De voorwaarden waarop deze verkoop zal plaats hebben, liggen ter inzage voor belanghebbenden op de residentiekantoren van Batavia, Samarang en Soerabaija.

De resident van Banka maakt bekend, dat op Zaturdag den 26sten October 1861 des morgens te 9 uren, op het residentie-bureau te Muntok publiek zal worden uitbesteed, op den voet van staatsblad 1829 n°. 67, de levering van verschillende benoodigdheden, ten dienste van den telegraaf-stoomer »de Draak," welke uitbesteding tweeledig zal geschieden, als voor het jaar 1861 of voor de jaren 1862, 1863 en 1864.

De voorwaarden waarop de uitbesteding zal plaats hebben, liggen dagelijks (zon- en feestdagen uitgezonderd), ter inzage op het bureau van den resident voornoemd.

Vendutien.

Maandag 30 September
Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.
en
Hout-vendutie door Cassalette & Co.

Dingsdag 1 October
Voor het woonhuis van den Heer Brocx door Cassalette & Co.
en
Voor het commissiehuis van van der Biesen en Modderman.

Woensdag 2 October
Voor het woonhuis van den Heer Boumeester door Zeehandelaar & Co.
en
Hout-vendutie door John Pryce & Co.

Donderdag 3 October.
Voor de toko van John Brown.

Vrijdag 4 October
Voor het woonhuis van den Heer Raauwenhoff door J. Speet.
en
Voor het commissiehuis van Abcelen Dennison & Co.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Londen, 11 Julij. De koningin wordt tegen 15 Aug. te Dublin verwacht. alwaar zij gedurende eene week de gast van den onderkoning zijn zal. Van daar zou H. M. naar men zegt, zich naar Carton begeven en mede eene week bij den hertog van Leinster doorbrengen. Volgens een dagblad van Cork zou de koningin zich twee dagen bij kolonel Herbert. te Mucktross, en even zoolang bij lord Castlerosse, op Kenmare House, ophouden; op beide landgoederen worden reeds ijverig toebereidselen gemaakt, om H. M. eene schitterende ontvangst te bereiden. Men gelooft dat de koningin derwaarts zal vergezeld worden door den prinsgemaal, den prins van Wallis, den hertog van Cambridge, lord Palmerston en den onderkoning van Ierland.

— Lord Palmerston heeft heden eene deputatie, met lord Brougham aan het hoofd, ten gehoore ontvangen, welke zijne lordschap kwam verzoeken (nu de keizer der Franschen een einde heeft gemaakt aan de immigratie van zoogenaamde vrije negers van de Oostkust van Africa) dat de Britsche regering het gouvernement te Washington zou trachten te bewegen mede een einde te maken aan het tegenwoordig stelsel, volgens hetwelk slaven naar Cuba onder Americaansche vlag worden overgebragt.

Lord Palmerston antwoordde, dat hij bereid was, zoodanige maatregelen te nemen, welke wenschelijk schijnen om aan den slavenhandel een einde te maken. Hij wees er op, hoe de vastberadenheid van de Britsche regering meer dan al het overige er toe had bijgedragen, dat de Portugesche en Braziliaansche regeringen den slavenhandel hadden afgeschaft. Spanje daarentegen was met de grootste onopregtheid te werk gegaan, en het heeft voldoende reden tot eene oorlogsverklaring van onze zijde gegeven. Spreker betwijfelde het echter of het Lagerhuis wel zijne goedkeuring zou hebben gehecht aan een oorlog, op bedoelden grond in dezen oogenblik ondernomen. Hetgeen hij (spreker) bij eene vorige gelegenheid omtrent deze zaak in het parlement had gezegd, heeft in Spanje veel kwaad bloed gezet; hij heeft evenwel vernomen, dat de Spaansche regering onmiddelijk daarna eenige kruisers heeft afgezonden, waaruit blijkt, dat men in Spanje niet geheel en al onverschillig is voor de openbare meening. De Britsche regering had overigens eene kategorische verklaring van Spanje verlangd, dat het de slavernij op St. Domingo niet zou invoeren; er waren daar thans een groot aantal negers, die van Cuba en Porto Rico zijn ontsnapt, doch het kabinet te Madrid heeft de stelligste verzekering gegeven dat hunne vrijheid onaangeroerd zal blijven. De voornaamste moeijelijkheid bestaat echter in America; zoolang de Vereenigde Staten het regt van visitatie niet erkennen, zal de slavenhandel onder Americaansche vlag worden voortgezet. In den laatsten tijd nogtans heeft de regering der Americaansche unie kruisers naar de kust van Africa gezonden en meer dan sedert langen tijd gedaan voor de onderdrukking van den slavenhandel onder haar eigen vlag.

FRANKRIJK.

Parijs, 26 Julij. De regering heeft aan het kabinet te Turijn doen aanzeggen, dat de heer Nigra met genoegen te Parijs als ambassadeur zal worden ontvangen. De officiele mededeeling der benoeming van dien ambassadeur, welke tot nu was uitgesteld, omdat de Italiaansche regering eerst het oordeel der Fransche hieromtrent wilde weten, zal dus binnen een paar dagen geschieden.

— De half-officiele bladen verzekeren, dat de koning van Pruissen vast besloten heeft naar Chalons te komen.

Aan de Tuillerien worden eenige appartementen in gereedheid gebragt, hetgeen, naar men zegt, geschiedt in afwachting van de komst van den koning van Zweden.

— Heden is behandeld het proces van den heer Masson, tegen de heeren Wintersheim en Dumineray. De heer Masson oud-prefect, heeft de redevoering van den hertog van Aumale, die hij te Londen in een letterkundig genootschap heeft gehouden, vertaald, en met de heeren Wittersheim, drukker, en Dumineray, uitgever. een contract gemaakt om die redevoering uit te geven, onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat zij zuiver letterkundig zou zijn en over geene politiek zou handelen. Nadat de minister, bij circulaire van 18 Mei, de boekhandelaars had gewaarschuwd, om geene politieke werken van uitgewekenen of verbannenen uit te geven, weigerde de heer Wittersheim de redevoering te drukken, zoodat ook de heer Dumineray niet aan zijn contract kon voldoen. De heeren Berryer, Odilon Barrot, Marie en Paul Audral gaven het volgende advies in deze zaak: Er bestaat in Frankrijk geene regtbank, die den eerbied voor de wet zal verwarren met eene slaafsche gehoorzaamheid aan arbitraire maatregelen. Dien ten gevolge heeft de heer Masson een eisch tegen de heeren Wittersheim en Dumineray ingediend, strekkende tot voldoening aan het contract, of bij gebreke daarvan tot vergoeding van kosten, schaden en interesten, na vooraf te hebben aangeboden, eenige zinsneden welke tot de politiek betrekking hebben, uit de redevoering te schrappen. De advocaat van den heer Wittersheim toonde aan, dat van den heer Wittersheim toonde aan, dat er in de redevoering verscheidene zinsneden van niet letterkundigen, maar politieken aard, voorkwamen, zoodat hij, volgens de ministeriele circulaire, die niet mogt drukken, zonder gevaar te loopen van te worden vervolgd, en dat, indien deze zinsneden werden geschrapt, de redevoering van alle belang zou worden ontbloot, zoodat hij die dan niet wilde drukken. De regtbank heeft zich met de conclusie, strekkende tot vernietiging van den eisch, vereenigd en den heer Masson in de kosten veroordeeld.

— De volgende anecdote wordt uit Vichy gemeld: de heer Ravel gaf onlangs eene voorstelling van de *Serment d' Horace* van Murger, waarbij de keizer aanwezig was. Daar er in het stuk voorkomt, dat Ravel een pistool in den schoorsteen moet afschieten, vreesde men dat dit misschien aanleiding zou geven tot het gerucht dat er op den keizer was geschoten. Er was dus sprake om dit tooneel te schrappen; veel werd er over gesproken, doch Ravel was tegen dit schrappen en behaalde de zegepraal. Toen de oogenblik van het pistoolschot daar was, hielden de dames hare ooren digt, Ravel drukte af en het pistool kitste. Algemeen gelach! Iedereen was tevreden; Ravel had zijn zin gehad en door een toeval was elke aanleiding tot verkeerde geruchten vernietigd.

— Er loopt een gerucht, dat graaf de Morny tot aartskanselier des rijks zal worden benoemd. Zijne betrekking van president bij het wetgevend ligchaam zou aan den heer Baroche worden gegeven en deze zou, als president van den raad van state, door den heer Rouher worden vervangen. De heer de Forcade zal den heer Rouher als minister van openbare werken opvolgen, terwijl de aldus vacant geworden portefeuille van financien in handen van den heer Fould komt. Deze geruchten dragen niet weinig bij tot het rijzen van de koersen op de beurs.

— Heden stond zekere Arthur Cabalet teregt, wegens het dragen van de militaire medaille, de Krim-medaille en het legioen van eer, zonder daartoe geregtigd te zijn. De president der regtbank maakte hem opmerkzaam, dat hij vroeger wegens het dragen der militaire medaille tot een jaar gevangenis was veroordeeld, en kreeg tot antwoord van den beschuldigde, dat hij toen nog zeer jong was. De president stemde daarin toe, doch vraagde hoe hij er thans toe gekomen was, tot dezelfde daad te vervallen, en nog wel om, in plaats van eene, drie decoratien te dragen. De beschuldigde antwoordde, dat hij zich verpligt had gevoeld de eene te blijven dragen, daar zeer weinigen zijner kennissen, die hem voor zijne eerste veroordeeling met zijne militaire medaille hadden gezien, wisten, dat hij daarvoor in de gevangenis had gezeten; hij moest, om zijne eer op te houden, die medaille blijven dragen. Om zich nu bij zijne vrienden omtrent de vraag, waarom zij hem in geen jaar (het jaar der gevangenisstraf) hadden gezien, moest hij van nieuwe veldtogten, waaraan hij had deelgenomen, gewagen, en dus ook, om geloof te vinden, nieuwe decoratien dragen. Eene les voor hen, die zich willen beroemen op verdiensten, die zij niet bezitten; zij vervallen dikwijls of tot bespotting en schande, of tot de gevangenis.

— De schout-bij-nacht la Roncière le Noury heeft, volgens de *Patrie*, Parijs nog niet verlaten; men had gezegd, dat hij den koning van Zweden zou te gemoet gaan. Aangezien deze echter zijne reis heeft verhaast, heeft men er van afgezien, hem een hoofdofficier te gemoet te zenden.

— Koning Victor Emanuel heeft den keizer doen aanzeggen, dat hij generaal Fanti met 12 officieren naar het kamp van Chalons zou zenden, waarop de keizer heeft geantwoord, dat 12 officieren wat te veel opzien zouden baren.

ZWITSERLAND.

Brunnen, 11 Julij. Heden zijn de twee oudste zonen van koning Victor Emmanuel hier doorgereisd, zich begevende naar Schwyz, alwaar zij den nacht zullen doorbrengen. Zij worden vergezeld door generaal Rossi.

Kaap de Goede Hoop.

De Kaap gelijkt wat het jaarlijksch te kort betreft veel op Britsch-Indie. In 1854 waren de inkomsten £ 225, 811, de uitgaven £ 301, 481; 1855, £ 268, 440 en £ 347, 546; 1856, £ 504, 295 en £ 522, 442, en zoo telken jare, uitgezonderd 1860, toen de uitgaven de inkomsten met slechts £ 4,000 overtroffen. De jaarlijksche tekorten bedragen voor zeven jaren £ 174,000, behalve groote sommen voor publieke werken uitgegeven en beloofd. De opbrengst is ongeveer een half millioen, en de koloniale bevolking wordt geschat op ongeveer 200,000. d. i. £ 2·10 per hoofd, terwijl dit in Indie slechts 5 sh. bedraagt. De kaapsche spoorwegen gaan vooruit, wegen zijn er in groote menigte, het onderwijs is voldoende.

(*Friend of India.*)

AMERICA.

De New-Yorksche dagbladen zijn opgevuld met bijzonderheden aangaande den jongsten slag, waarin de bondstroepen eene nederlaag hebben geleden. Die berigten zijn echter zoo verward en onzamenhangend, dat het hoogst moeijelijk, zoo niet ondoenlijk is, er een geregeld verslag uit op te maken.

Wij ontleenen daaraan datgene, wat ons het belangrijkst is voorgekomen. In de eerste plaats zij medegedeeld, dat hetgeen de telegraaf dienaangaande heeft gemeld, in alle deelen wordt bevestigd. De *New-York Herald* van den 25sten Julij meldt daaromtrent het volgende. »De voorspoed van het leger der Unie te Bull 's Run op Zondag, toen al de batterijen van den vijand werden genomen, veranderde in den namiddag van denzelfden dag in eene nederlaag, ten gevolge van eene schier onverklaarbare paniek onder de troepen, die haren oorsprong scheen te hebben bij de manschappen van den trein. Het leger der unie, na gedurende elf uren onder eene brandende zon dapper en met voorbeeldige volharding te hebben gestreden, werd eensklaps door de versche troepen van generaal Johnston, ten getale van 20.000 man, die zich juist met het leger van generaal Beauregard hadden vereenigd, aangevallen. Ongelukkig ontstond er nu eene paniek onder de manschappen van den trein, die met hunne paarden naar de linien terugweken. Die paniek deelde zich onmiddelijk aan de vrijwilligers mede en de wanordelijke terugtogt begon. Eene poging, om hen te Centreville en Fairfax-Court-House weder te vereenigen, mislukte en zij vlugtten naar hunne oorspronkelijke kwartieren aan den Potomac terug. De strijdmagt van den vijand bedroeg, naar men zegt, 90,000 man, terwijl die der Unie welke aan het gevecht deel nam, niet meer dan 22,000 man telde. Het verlies aan dooden van weerszijden moet verschrikkelijk zijn en van onze zijde tusschen 4 en 5000 man bedragen. Volgens berigten van het departement van oorlog, gisteren avond ontvangen, zijn die berigten echter zeer overdreven en zijn de troepen in veel beter orde te Washington aangekomen, dan men onder de omstandigheden had kunnen verwachten. Tijdens den terugtogt moesten eenige batterijen van de unie worden verlaten, waaronder 8 kanonnen met getrokken loopen, welke in handen der rebellen vielen, doch het grootste gedeelte van Shermans batterij is in het kamp teruggekeerd. Het departement van oorlog spant alle krachten in om eene ontzettende strijdmagt te Washington te concentreren, alwaar reeds verscheidene regimenten zijn aangekomen. De regering koestert geen vrees omtrent de veiligheid der hoofdstad. Men zegt dat de aanval op Bull 's Run voorbarig was en in strijd met het programma van generaal Scott. Deze was niet voornemens een ernstigen aanval te beginnen, dan nadat generaal Patterson met zijne troepen zou zijn aangekomen. Generaal Mac Dowell, die de troepen der Unie aanvoerde, veronderstelde ongetwijfeld, dat generaal Patterson op den verwachten tijd met zijne troepen zou verschijnen, en daar dit nu niet plaats had, waren de plannen van de generaals Scott en Mac Dowell verijdeld, zoodat de kolonne van dezen laatste, niet ondersteund wordende door het korps, dat hij regt had te verwachten, zich door een leger van eene ver-

pletterend grooter getalsterkte zag aangevallen."

In hetzelfde blad leest men: De reorganisatie der troepen vordert schielijk. De president en de minister van oorlog organiseren een sterk leger. Binnen de laatste 24 uren hebben zich meer dan 60,000 man versche troepen met een aantal batterijen aangeboden, wier diensten door de regering zijn aangenomen. Een aantal regimenten is bereids aangekomen, terwijl elken dag nog aanzienlijke versterkingen in de nationale hoofdstad verwacht worden."

Volgens een telegram uit Washington van 23 Julij bedraagt het getal dooden van de zijde der Unie nog geen 1000 man.

Generaal M' Clellan is naar Washington ontboden om het opperbevel over het leger aan den Potomac op zich te nemen. Generaal M' Dowell zal waarschijnlijk zijn vroegere positie als brigade-generaal hernemen. De brigadier-generaal Rosencranz zal generaal M' Clellan in het opperbevel van den Potomac opvolgen.

Naar luid van een berigt, uit het zuiden afkomstig, werd het centrum der separatisten door den president Jefferson Davis in persoon aangevoerd en had men hoofdzakelijk aan zijn beleid de overwinning te danken.

De senaat te Washington heeft eene bill aangenomen, waarbij autorisatie wordt verleend, om den eigendom der separatisten (met inbegrip van slaven) verbeurd te verklaren. Bij een andere bill werden 2,000,000 doll. toegestaan, om getrouw gebleven burgers in het zuiden van wapens te voorzien.

De schoener *S. H. Waring*, die onlangs door den kaper *Jefferson Davis* werd genomen, is te New-York aangekomen. Eene equipage van vijf man werd door den kaper aan boord van het eerste vaartuig geplaatst, ten einde het naar Charleston te brengen, terwijl de hofmeester Wm. Tillman, een neger, twee matrozen en een passagier aan brood werden gelaten. Toen men nog 50 mijlen van Charleston verwijderd was, bemerkte genoemde hofmeester, dat de kapitein en zijn eerste stuurman sliepen, de tweede stuurman aan het roer was en de matrozen geheel onbezorgd. Hij greep daarop eene bijl, doodde drie hunner, nam het bevel over den schoener op zich en bragt het vaartuig naar New-York.

ZEE- EN HANDELSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR
September	16	Nederlandsch	Tollens	B. Verhagen	George d'Elmina	15 Julij	Batavia
„	18	„	Loopuijt	M. van der Hidde	Hamburg	6 Junij	„
„	—	Engelsch	Rosette	Pierce	Manila		Sijdneij
„	22	Nederlandsch	Peking	H. Croese.	Batavia	21 Sept.	Amsterdam
„	—	„	Welvaart	J. N. Mooi	„	— „	„
„	—	„	Minister van Hall	O. de Haas	Amsterdam		Batavia
„	—	Hamb	Jan Francisco	N. Stortenbecker		19 Aug.	„
„	—	Nederlandsch	Doggersbank	P. T. Kerkhoven	Padang	28 „	Hongkong
„	—	„	de Zwaan	K. J. van Hemert	Amsterdam	30 Mei	Batavia
„	23	Amerikaansch	Thos. W. Scars	Drew	Singapore	8 Sept.	New-York
„	—	Spaansch	Pructencia	Lecertna	Londen		Manille
„	26	Amerikaansch	J. H. Duvell	J. L. Trible	Prov.T. Amerika	15 Julij 1860	Walvischvangst
„	—	„	Oorlog schip John Adams	J. M. Renier	Batavia	25 Sept.	New-York
„	27	Engelsch	Minerva	Blanch	New-Castle	4 Junij	Shanghae

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
September	25	Nederlandsch	bark	Henrica	A. H. Strachholder.	Macao	27 Junij	Landberg, Bezoët, de Bie & Co.
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Koningin d. Nederlanden.	E. Lewis	Soerabaija	22 Sept.	W. Cores de Vries.
„	—	„	bark	Alnoer	Sech Marzoekie	Samarang	21 „	B. J. Jacobs
„	—	„	„	Ellen Banka	Oei Liangtek	Muntok	13 „	Buijs, Jacobsen & Co.
„	—	Amerikaansch	schip	Rosette	J. Pierce.	Manila	19 Julij	Paine, Stricker & Co.
„	26	Nederlandsch	bark	Sicilie	T. C. Schol	Soerabaija	20 Sept.	W. Cores de Vries.
„	—	„	„	Jeannette en Cornelia	J. Verhoeven	Rotterdam		Schimmelpenninck & Co.
„	—	Ned. Indisch	stoomb.	Palembang	H. Kramer	Samarang	28 „	W. Cores de Vries.
„	—	„	schoen.	Elize	B. J. Schipper	Lampongs	15 „	P. Landberg & Zoon.
„	27	Nederlandsch	bark	de Zwaan	K. J. van Hemert	Amsterdam	30 Mei	Engelhard & Co.
„	—	„	„	Concurrent	T. D. de Wit.	Soerabaija		van Ommeren, Rueb & Co.
„	28	Ned. Indisch	stoomb.	Oenarang	S. van Hulstijn	Samarang	27 Sept.	Landberg, Bezoet, de Bie & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
September	26	Nederlandsch	bark	Hollands Trouw	N. H. Keuker	Rotterdam
„	—	Ned. Indisch	„	Skandria	D. F. Varkevisser	Muntok
„	—	„	brik	Lachmadie	Said Alhabassij	„
„	—	„	„	Tartar	Lim Kiangkong	Tagal en Pecalongan
„	—	Fransch	schip	Charlemagne	F. Dicteil	Samarang
„	—	„	bark	Le Cezard	H. Ketjen	Cheribon
„	27	Nederlandsch	„	Maria Anna	J. D. van Monnom	Anjer
„	—	Ned. Indisch	brik	Faid Alimj	Sech bin Lachboe	Singapore
„	—	„	„	Fathul Main	Sech Bamasmoes	Balie
„	28	Nederlandsch	bark	Provincie Drenthe	P. Hoekstra	Tagal
„	—	Ned. Indisch	schoen.	Gatmier	Said Alkaf	Palembang

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Vriendentrouw*	D. Greveling		B. Kopersmit & Co.
„	schip	Jacob Roggeveen	J. Vos van Marken	Sam. en Soerabaija	J. Cezard & Co.
„	bark	den Elshout	Akkerman		„
„	„	Asia	T. Molenaar	Samarang	Haager en Schuurman.
„	„	Jacoba en Christina	Jaski		„
„	„	Hellevoetsluis	Vos	Soerabaija	Schimmelpennink & Co.
„	„	Willem Daniel	A. J. de Jong qq		Paine, Stricker & Co.
„	schip	Straat Balie*	F. de Jong		„
„	bark	Antonia Petronella*	A. Voorendijk	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Tjielingsie*	P. Ouwehand		Arnold en Zonen.
„	schoener	Marij Goddard	J. Koning	Nederland	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
„	bark	Tollens*	Verhagen,	Nederland	Busing, Schröder & Co.
„	„	Hendrik Ido Ambacht*	Bijl	Nederland	„
„	„	Loopuit	M. van der Hidde.		Hagedorn, Plump & Co.
„	„	Generaal Michiels*	Visser		Dümmler & Co.
„	bark	de Zwaan*	K. J. van Hemert.		Engelhard & Co.
Ned. Indisch	„	Noorban*	Said Djahia	Banka	Coulster.
„	„	Anis Balgair*	Sech Bin Soenkar	Padang	„
„	brik	Atiatool Rachman*	Sech SoE.		„
„	„	Kalimaas*	Sech Boegies	Cheribon	Buijs, Jacobsen & Co.
„	„	Boesroel Karim*	Said Abdulla		„
„	schoener	Raboel Hair*	Sech Fagie	Grissee	„
„	bark	Ellen Banka*	Oei Liangtek		„
„	schoener	Elize*	B. J. Schipper		P. Landberg en Zoon.
„	bark	Sara Eleonora*	D. Schuijmer.	Samarang	Cassalette & Co.
Hanover	schip	Kroonprins Ernst August*	P. C. Wilder	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
Hamburg	„	Mauritius*	Holst		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
„	„	Antonia*	Bok		Maclaine Watson & Co.
Engelsch	„	Omagh*	Davidson		Hunter, Houghton & Co.
Amerikaansch	„	Hussar*	W. H. Howland		Paine, Stricker & Co.

Aangekomen schepen te *Soerabaija.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
Septemter	16	Nederlandsch	bark	Guurtje & Maria	Kruijt	Batavia
„	—	„	„	Hugo Grotius	Vogelzang	„
„	—	Fransch	„	Jules Cezard	Ropers	„
„	—	Pruissisch	„	Germania	With. Franke	„
„	16	Ned. Indisch	„	Cheribon Packet	Sarip Bahasoan	„
„	—	„	stoomb.	Ambon	Vogel	Makasser
„	17	„	bark	L'Amitie	Valberg	Samarang

Vertrokken schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	14	Ned. Indisch	stooms.	Menado	Couteron	Molukkos
„	—	„	bark	Charles	Kamaralie	Passaroean
„	—	„	„	Noor	Sech Aliamanie	Samarang
„	—	Deensch	„	Cecrops	Davidson	Pasoeroean
„	15	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	Ney	Samarang
„	17	Nederlandsch	bark	Capella	Landweer	Tjilatjap
„	—	Ned. Indisch	„	Risgil Hair	Sech Gauam	Sumbawa
„	—	„	„	Noemanoel Baria	Ismail	Banjermassing

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Engelsch	bark	Majesty	Jones	Rotterdam	Fraser, Eaton & Co.
Nederlandsch	„	Cornelia Mathilda	Snoey		„
Ned. Indisch	„	Waterloo	Paulino		„
Fransch	„	Jules Cezard	Ropers		„
Nederlandsch	„	Arlequin	Singer	Nederland	„
„	„	Copernicus	Visser		„
„	„	Vice Admiraal Gobius	van Duijn		„
„	„	Holland	Auffmorth	Nederland	B. J. van Eck & Co.
„	„	Sicilie	Schol	Australie	W. Cores de Vries.
„	„	Metalen Kruis	Zuurdeeg	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	„	Nederland	Hoekstra	„	„
„	„	Graaff Drik III.	Rotgans	„	„
„	„	Commis. des Konings v. d. Heim.	van Zanten	„	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Christiaan Huygens	van Katwijk	„	„
„	„	van der Palm	Markus	„	Mathieu, Ebbs, Ruijs & Co.
„	„	Hugo Grotius	Vogelzang	„	Onbekend.
„	„	Johanna Elizabeth	van Hein	Samarang	„
Engelsch	„	Henry Winsch	Wilson		Hill, Broekman & Co.
Nederlandsch	„	Rotterdam	Poort	Rotterdam	Anemaet & Co.
„	„	Admiraal van Heemskerk	Koning	„	B. Kopersmit & Co.
„	„	Geertruida Maria	Spiegelberg		E. ten Brinck & Co.
„	„	Guurtje & Maria	Kruijt		„
„	„	Fortuna	de Lignij	Nederland	„

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
September	12	Nederlandsch	schip	Fortuna	de Lignij	Soerabaija
	16	Deensch	„	Cecrops	Davidson	„
„	17	Ned. Indisch	„	Charles	Kamaralie	„

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	17	Nederlandsch	schip	Cornelis Gips	van Rijn v. Alkemade	Nederland

In lading liggende schepen te *Pasoeroean.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Fortuna	de Lignij		Geene
Zweedsch	„	India	Tinch		„
Deensch	„	Cecrops	Davidson		„
Ned. Indisch	„	Charles	Kamaralie		„

Aangekomen schepen te *Amboina.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SDHAPEN	GEZAGV.	VAN
Aug.	14	Z. M.	stooms.	Citadel van Antwerpen	k. l. t/z. Mossel	Dampier
„	15	N. I.	bark	Fathol Manan	Sech bin Karie	Bali
„	28	Z. M.	stooms.	Citadel van Antwerpen	k. l. t/z. Mossel	Saparoea
„	30	N. I.	„	Ambon	Vogel	Banda

Vertrokken schepen van *Amboina.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	1	N. I.	stooms.	Menado	Conteron	Banda
„	4	Z. M.	„	Citadel van Antwerpen	k. l. t/z. Mossel	Wahaaij
„	18	„	„	Citadel van Antwerpen	k. l. t/z. Mossel	Saparoea
„	26	N. I.	bark	Pictura	Leonhardt	Bat. via Bima

Aangekomen schepen te *Riouw.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	4	N. I.	brik	Ingbie	Oeij Hokkim	Singapore
„	—	„	bark	Esperanza	Tjoa Tianghaij	„
„	6	„	„	Snuffelaar	Moht. IJasin.	„
„	7	„	„	Habgoan	The Tjoe	Cheribon
„	9	„	schoen.	Padang	Tan Engsoeij	Singapore
„	—	„	bark	Kim Heg-Ing	Tjioe Bantjing.	„
„	11	„	„	Oen Goan	Ko Tiong	„
„	13	„	„	Hinggoan	Iutje Aloewie	„
„	—	„	„	Intje Aloewie	Ong Tiantjin	„

Vertrokken schepen van *Riouw.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	9	N. I.	brik	Ingbie	Oeij Hokking.	Grissee
„	12	„	bark	Esperanza	Tjoa Tjianghaij	Batavia
„	—	„	„	Snuffellaar	IJasin	Macasser
„	14	„	schoen.	Padang	[illegible]	[illegible]

Marktprijzen.

Te BATAVIA, den 28 Sept. 1861.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ₰ legg.	40.—		afgedaan.
Casia, Vera			niet aan de markt.
Cochenille			Idem.
Cubeben	65.—		afgedaan.
Foelie N°. 1 Benkoelsche	30.—		»
Gom Elastiek ₰ pic.	68.—	69.—	verk. aanv. schaars.
„ Benzoin	35.—	65.—	geen transactien.
„ Dammar ₰ pic.	22.—		met verk.
Gutta Percha			niets op de plaats.
Huiden, Koe	3.—		
„ Buffel ₰ st.		3.75	naar kwaliteit.
Indigo	4,35		zeer gewild.
Japan Boomwas			zonder voorr.
Kampher, Japan... per Balie.			niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	23.—	verkoopen voor cons.
Koffij, Java	34.—	34.55	verkocht.
Padang			niet voorhanden.
Koper, Japansch	80.—		nom. zonder voorr.
Kruiddnagelen ₰ pd.			niet voorradig.
Notenmuscaat No. 1 Benk.	55.—	70.—	weinig vraag.
Peper, zwarte	16.50	19,50	besteed.
„ witte	32.—		
Rotting, Banjermassing	7.50	8.—	omzet gering.
„ Padang	4.—	5.—	
Rijst, Indramaijoe met zakken.	205.—		afgedaan.
« Witte Batavia 1e kwalit.	140.—	160.—	geringe afdoening.
« „ „ 2e „	130.—	140.—	« «
« Carga	110.—	125.—	« «
Sandelhout			niet voorradig.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—		nominaal.
„ Java ₰ pic.	3.—		
Suiker No. 16	15.50		nominaal.
Tabakbladeren			niet aan de markt.
Tamarinde	6.—		geen omzettingen.
Tin	82.—	82.75	op vend verkocht.
Was, Timor	190.—		begeerd.

Te SOERABAIJA, den 21 September.

Arak ₰ legger ƒ 40,— Nominaal.

Cassia, Vera.

Huiden, Koe ₰ pic. ƒ 35,— @ ƒ 40,— naar kwalit. te plaatsen

„ Buffel ₰ pic. ƒ 14,— @ ƒ 18,—

Koffij, Java ₰ pic.

„ West Ind. bereiding ₰ pic. ƒ 36,—

Kurkema ₰ pic.

Lange Peper ₰ pic.

Rotting ₰ pic. ƒ 7. @ ƒ 8,—

Rijst witte ₰ koijangs ƒ 170 @ ƒ 190,—

„ carga „ „ ƒ 130 @ ƒ 150,—

Sapanhout ₰ pic. ƒ 3. @ ƒ 5,—

Suiker No 16 ₰ ƒ 14.16,—

Tabaksbladeren ₰ pic.

Tamarinde ₰ pic.

Wisselkoers op Nederland Pari.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

Snelpersdruk van H. M. VAN DORP te Batavia.